

ክዲስ ዘመን

ማክሰኞ

82ኛ ዓመት ቁጥር 115 ታኅሣሥ 25 ቀን 2015 ዓ.ም ሞጋ 10.00

በዕራችን ስኢትዮጵያ ህዳሴ ይተጋል!

ኢትዮጵያ

ከጎረቤት አገሮች ጋር ሁለገብ ትብብርን ለማጠናከር የመሰረተ ልማት ትስስሮችን እያሳደገች ነው

ሞገስ ጸጋዬ

አዲስ አበባ፡- ኢትዮጵያ ከጎረቤት አገሮች ጋር ያላትን ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ትብብሮችን ለማጠናከር የመሰረተ ልማት ትስስሮችን እያሳደገች መሆኑን በሱዳን የኢትዮጵያ ባለሙሉ ሥልጣን አምባሳደር ይበልጣል አለም ገለጸ።

አምባሳደር ይበልጣል በተለይ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፤ ኢትዮጵያ የአፍሪካ ሕብረት መስራችና የሕብረቱ መቀመጫ አገር በመሆኗ ለአፍሪካውያን ነጻነት ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርጋለች። በአፍሪካውያን አንድነት የምታምን፣ የአፍሪካውያንን ችግር በአፍሪካውያን መፈታት አለበት የሚል ጽኑ እምነት ያላት በመሆኑ ለአፍሪካውያን ችግር በአፍሪካውያን መፍትሔ እንዲመጣ እየሰራች ትገኛለች ብለዋል።

አምባሳደሩ እንደገለጹት፤ ኢትዮጵያ ከጎረቤት አገሮች ጋር ያላትን ፖለቲካዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ትብብር በማጠናከር የመሰረተ ልማት ትስስሮችን እያሳደገች ነው። የአገራችንን ነባራዊ ተጨባጭ ሁኔታ በአግባቡ በመረዳት

ኢትዮጵያ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

ደርባ ሚዲያዊ ሲሚንት
ኃ/የተ/የግል ማህበር

በልዩ የደርባ ሲሚንት መስመር 8688 ወይም
- 0111 26 26 27 - 0922 11 53 24/26
- 0111 26 26 28 - 0922 72 74 48/49
- 0111 26 26 29 - 0922 72 38 70
- 0111 26 26 30 - 0922 72 38 72
ፋክስ:- 0111 26 23 45 እና
0111 26 23 18

ይዘቱን
ደረጃቸውን ጠብቀን የምናመርታቸውን ጥራት ያላቸው የሲሚንት ምርቶች ቤት ምድብ ወይም ፕሮጀክት ላይ ያለውን ውረድ በደርባ ትራንስፖርት ኃ.የተ.የግ.ማ አማካይነት እናቀርባለን።

ነገን ዛሬ እንሥራ

የማትሪክ ውጤት ማጣትን በ37 A+ የተበቀሰው ወጣት

ዳግማዊት ገርማ

ግርማ ዳባ ይባላል፤ የወላይታ ስዶ የኒሽርሲቲ የጤና ኮሌጅ የ2014 የዋንጫ ተሸላሚ ተመራቂ ነው። ግርማ ዛሬን ለማየት የሄደው ርቀት ቀላል አልነበረም። በሕይወት ጉዞው ላይ ከፍተኛ ደግሞ ቀናት አልፏል፤ የማሸነፍን ድል ለመቀዳጀት በመጠንከር በያልፋል ቅኝት ተጉዟል። የትየለሌ ትናንቶቹ ህመም መከፋትና መገፋት አጥልቶባቸው አልፏል።

የማትሪክ ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

ውሎና አዳራቸውን ጎዳና ሳይ ያደረጉ ከ16 ሺህ በላይ ዜጎችን ለማቋቋም እየተሠራ ነው

* ከ9 ሺህ በላይ የሚሆኑት ማገገሚያ ማዕከል ገብተዋል

ታደሠ ብናልሬው

አዲስ አበባ፡- በተያዘው ዓመት ከ16 ሺህ በላይ ውሎና አዳራቸውን ጎዳና ያደረጉ ዜጎችን ለማቋቋም እየተሠራ ነው ሲሉ የአዲስ አበባ ሴቶችና ህፃናት ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ አስታወቀ።

የአዲስ አበባ ሴቶችና ህፃናት ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ የማህበራዊ ሴክተሪት የኑሮ ማሻሻያ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር አቶ ቢኒያም ግርማ ለኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት እንደገለጹት፤ ከፌዴራል መንግሥት በተያዘ መደበኛ በጀትና ከዓለም ባንክ በተገኘ ብድር ውሎና አዳራቸውን ጎዳና ላይ ያደረጉ ዜጎችን ለማቋቋም እየተሠራ ነው።

ቢሮው ከ2003 ዓ.ም ጀምሮ በተደራጀ መልኩ ዜጎችን ከጎዳና የማንሳትና ወደ ማህበረሰቡ የመቀላቀል ሥራዎች ሲሠሩ መቆየቱን የጠቀሱት አቶ ቢኒያም፤ ዜጎቹን

መንግሥታዊ ካልሆኑ ድርጅቶች ጋር በማቀናጀትም መሥራት የሚችሉትን ወደ ስራ መስክ እየሰማራ እንደሚገኝ ተናግረዋል። በተመሳሳይ በተያዘው ዓመት ከ16 ሺህ በላይ ውሎና አዳራቸውን ጎዳና ያደረጉ ዜጎች ይቋቋማሉ ብለዋል።

ዳይሬክተሩ አንዳሉት፤ ውሎና አዳራቸውን በመዳናዋ ጎዳና ላይ ያደረጉ ዜጎችን ወደ ተቋቋሙ ማዕከላት በማስገባት የሥነልቦና እና የምክር አገልግሎት እንዲያገኙ በማድረግና የተለያዩ አጫጭር የመ-ሥልጠናዎችን በመስጠት የማቋቋም ስራ እየተሠራ ነው።

ባለፉት አምስት ወራት ሊሠሩ ከታሰበው ከ16 ሺህ በላይ ውሎና አዳራቸውን ጎዳና ካደረጉ ዜጎች ከ9 ሺህ በላይ ዜጎች አቃቂ ቃሊቲ በሚገኘው ጊዜያዊ ማገገሚያ ማዕከል እንዲጠለሉ በማድረግ የተለያዩ ድጋፎች

ውሎና ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

የፍትሕ አካላት የምርመራ ጋዜጠኝነት ሥራን እንዲያገዙ ባለሥልጣኑ ጥሪ አቀረበ

በጋዜጣው ሪፖርተር

አዲስ አበባ፡- የፍትሕ አካላት የምርመራ ጋዜጠኝነት ሥራን ሊያግዙ እንጂ ሊያደናቅፉ እንደማይገባ የኢትዮጵያ መገናኛ ብዙኃን ባለሥልጣን አሳሰበ።

ባለስልጣኑ ባወጣው መግለጫ እንዳስታወቀው፤ ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ የምርመራ ጋዜጠኝነት ሥራዎች እንዲቆሙ ትዕዛዝ የመስጠት አዝማሚያ እየተሰጠባለ መጥቷል።

የመገናኛ ብዙኃን ባለሥልጣን ለመገናኛ ብዙኃን ሥራ አስቻይ ሁኔታ እንዲፈጠር በሕግ የተጣለበትን ኃላፊነት ከመወጣት አንፃር መገናኛ ብዙኃን በሚያከናውኗቸው የምርመራ ጋዜጠኝነት ሥራዎች ላይ በማንኛውም አካል የሚፈጸም ማዋከብ እንዲቆም በመግለጫው አሳስቧል። የኢ.ፌ.ዴ.ሪ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 29 ንዑስ አንቀጽ 2፤ 3/ለ እና 4 እንዲሁም በመገናኛ ብዙኃን አዋጅ ቁጥር 1238/2013 አንቀጽ 48 መሠረት መገናኛ ብዙኃን የሕዝብን ጥቅም የሚመለከት መረጃ የማግኘት መብት

እንዳላቸው መገለጹን ባለሥልጣኑ አስታውሷል። ለዴሞክራሲያዊ እና ተጠያቂነት ለሰፊነት ሥርዓት ግንባታ አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎችን የማግኘት እና የመመርመር የአሠራር ነጻነት አልፎ ተርፎም የሕግ ጥበቃ እንደሚደረግላቸው መደንገጉንም ጠቅሷል። የምርመራ ጋዜጠኝነትን ከማበረታታት አንፃርም ከሕጋዊ ማህበራዊ ጥበቃ እንደ መንግሥት አቅጣጫ

የፍትሕ አካላት ... ወደ ገጽ 4 ዞሯል

አዳማ ቆርቆሮ ፋብሪካ
ADAMA STEEL FACTORY

ግለሰብ ከ3 ቁጥር ፋብሪካ ፋ15 ቁጥር

የብረት ግብር ግብር ግብር ግብር ግብር

0940 505050/0940 606060/0940 909090/0940 808080/0920 656565

የጋራ ምክር ቤቱ የሰላም ስምምነቱ ዘላቂ እንዲሆን እየሰራ ነው

78 3

የጋራ ምክር ቤቱ የሰላም ስምምነቱ ዘላቂ እንዲሆን እየሰራ ነው

አዲስ አበባ፡- የኢትዮጵያ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤቱ ወደ ትግራይ አቅንቶ ከባለድርሻ አካላት ጋር ለመወያየትና የሰላም ስምምነቱን ለመተግበር በሚደረገው ሂደት ላይ እያጋጠሙ ያሉ ችግሮችን አጥንቶ የመፍትሔ ሃሳብ ለማቅረብ ማቆሚያ አስታወቀ።

የኢትዮጵያ የፖለቲካ ፓርቲዎች የጋራ ምክር ቤት ሰብሳቢ ዶክተር ሙሉወልደ አሰሙ ለኢትዮጵያ ፕሬዝዳንት አብይ አዲህ አድርገው ለሰላም ስምምነቱን ተግባራዊ ለማድረግ ብዙ ርቀት እየተሄደ ቢሆንም ሂደቱ አልጋ በአልጋ እየደለመ።

በመሆኑም ምክር ቤቱ ወደ ትግራይ አቅንቶ ከባለድርሻ አካላት ጋር ለመወያየትና የሰላም ስምምነቱን ለመተግበር በሚደረገው ሂደት ላይ እያጋጠሙ ያሉ ችግሮችን አጥንቶ የመፍትሔ ሃሳብ ለማቅረብ እንቅስቃሴ መጀመሩን ጠቁመዋል።

የሕዝብ ለሕዝብ ግንኙነት እንዲጠናከርና በሕዝቦች ውስጥ የተፈጠሩ ውስጣዊ ቁስለቶችን ለማከም የሚያስችሉ ሥራዎችን መሥራት አስፈላጊ መሆኑን ጠቅሰው፤ በተለይ ሲ.ቪ.ል ማህበራትና ፖለቲካ ፓርቲዎች የሚጠበቅባቸውን ሚና እንዲወጡ መግባባት ላይ ተደርጎልታል ብለዋል። ምክር ቤቱም ወደ ትግራይ ክልል አቅንቶ ከሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ጋር ለመወያየትና በሂደት እየጋጠሙ ያሉ ችግሮችን አጥንቶ የመፍትሔ ሃሳብ ለማቅረብ አቅዷል ብለዋል።

በመንግሥት በኩልም ስምምነቱን ለመተግበር እየተደረጉ ያሉ ጥረቶችን በተመለከተ ምክር ቤቱ የኢትዮጵያ መንግሥትን ወክለው ስምምነቱን የፈረሙት አምባሳደር ፊደቱ ሁሴን በተገኙበት ሰፊ ውይይት ማድረጉን ጠቅሰው፤ በውይይቱ መንግሥት እየሄደበት ያለው ርቀት ተስፋ ሰጪ መሆኑን ተገንዝበናል ብለዋል።

በሂደቱ ላይ ሁለቱ ወገኖች እንዳይሰማሙና ችግሩ እንዳይቀጥል የሚፈልጉ የኢትዮጵያ ታሪካዊ ጠላቶች መኖራቸውን እንደታወቀ በመጠቀም፤ ፖለቲካ ፓርቲዎችን ጨምሮ መላው ኢትዮጵያውያን ስምምነቱ ከዳር እንዲደርስ መሥራት እንዳለባቸው መግባባት ላይ መደረሱንም ጠቁመዋል። የሰላም ስምምነት አተገባበሩ ላይ ግልጽነት በመፍጠር በኩል የሚታዩ ክፍተቶችን መቅረፍና ስምምነቱን ለመተግበር የሚደረጉ እንቅስቃሴዎችን ይፋ ማድረግ እንደሚገባ ምክር ቤቱ አቋም የወሰደበት ጉዳይ መሆኑን ጠቁመዋል።

ለአገር እድገት በሰላም ወጥቶ ለመግባትና እንደ አገር ልናሳካቸው ለምንፈልጋቸው ጉዳዮች ሁሉ መሳካት ሰላም ምርጫ የሌለው አማራጭ ነው ያሉት ሰብሳቢው፤ ይህን ሰላም የሆነ አካል እንዲያረጋግጥና የምንተው ጉዳይ ሳይሆን እያንዳንዳችን በምንጥለው ጠጠር የሚረጋገጥ መሆኑን መገንዘብ አስፈላጊ ነው ብለዋል። በመልሶ ግንባታ ላይ እየተደረጉ ያሉ ጥረቶችንም ባለሀብቶችና ሌሎችም ዜጎች በሀብታቸው፤ በእውቀታቸውና በጊዜያቸው ሁሉ መደገፍ አለባቸው ብለዋል።

በሰሜኑ የአገሪቱ ክፍል ያለውን ችግር መፍትሔ ለመስጠት የተደረሰው የሰላም ስምምነት በሌሎች የአገሪቱ ክፍሎች የሚሰተዋሉ ችግሮችን ለመቅረፍ ተመሳሳይ ርምጃ በመውሰድ አገራዊ ሰላምን ሙሉ ለማድረግ እንዲሠራም ዶክተር ሙሉወልደ አሰሙ ጠቁመዋል።

ስመጥፋት ተቃርበው የነበሩ እንስሳትን ቁጥር ለማሳደግ በተሰራው ስራ ውጤት እየተገኘ ነው

ሳሙኤል ወንደሰን

ሚዛን አማን፡- የመጥፋት አደጋ የተጋረጠባቸውና በተፈጥሮ ድርቅና በሽታን መቋቋም የሚችሉት የሽኩ ጎዳ ዳልጋ ከብቶችን ቁጥር ከ2 ሺህ ወደ 7 ሺህ ከፍ ማድረግ መቻሉን የሚዛን ቴሌቪዥን ሪፖርተር አስታወቀ።

የሚዛን ቴሌቪዥን ሪፖርተር የምርምርና ማህበረሰብ አገልግሎት ምክትል ፕሬዚዳንት ዶክተር አብይት አስረስ ለኢትዮጵያ ፕሬዝዳንት አብይ አዲህ ለሰላም ስምምነቱን ተግባራዊ ለማድረግ ከ2 ሺህ የማይበልጡ የነበሩት የሽኩ ጎዳ ዳልጋ ከብቶች ቁጥርን የከፈሉት ከ7 ሺህ በላይ ማድረስ ችለዋል። ይህም በአምስት ዓመት ውስጥ የመጣ ውጤት ነው።

ከብቶቹ ከፍተኛ የሆነ የውተትና የስጋ ምርት ያላቸው መሆናቸው እና በተፈጥሮ ድርቅና በሽታን መቋቋም የሚችሉ ዝርያዎች መሆናቸው ከሌሎች ከብቶች የሚለዩበት ባህሪያቸው ነው።

የሽኩ ጎዳ ዳልጋ ከብቶች በተፈጥሯቸው ጉልበተኛና ቁጥር ባህሪ ያላቸው በመሆናቸው አርሶ አደሩና አርብቶ አደሩ እነሱን ከመጠበቅና ከማርባት ይልቅ ለገበያ ማዋልን ይመርጣል። ህብረተሰቡ ከብቶቹን የማይፈልጋቸው በተፈጥሮ ጉልበተኛ መሆናቸውን እንጂ በተፈጥሮ ድርቅና በሽታን የሚቋቋሙ፤ የውተት ምርታቸው ከፍተኛ እንደሆነና ከፍተኛ የሆነ የስጋ ምርት እንዳላቸው ባለመገንዘብ ነው ያሉት ዶክተር አብይት። ይህን የአመለካከት ችግር ለመቅረፍ የሚዛን ቴሌቪዥን ሪፖርተር አብይት ለሽኩ ጎዳ ዳልጋ ከብቶች ጥበቃና ማሻሻያ ፕሮጀክት በመቅረብ በሠራው ሥራ በአሁኑ ጊዜ ቁጥራቸውን ወደ 7 ሺህ ማድረስ እንደተቻለ አብራርተዋል።

የአካባቢው አርሶ አደሩና አርብቶ አደር ዝርያውን አስመልክቶ የነበረውን የተሳሳተ አመለካከት መለወጥ የሽኩ ጎዳ ከብትን ከተጋረጠበት አደጋ ለመታደግ ወሳኝ

እንደሆነ በመግለፅም፤ ይህ የሚደረገው ከብቶቹን ከመጥፋት ለመታደግ እና የማህበረሰቡን ተጠቃሚነት ለማሳደግ ነው ብለዋል።

ዶክተር አብይት፤ ፕሮጀክቱ ውጤታማና የማህበረሰቡን ተጠቃሚነት እያረጋገጠ በመምጣቱ ትልቅ አርካታና ለበለጠ ስራ እንዳሳካቸው ተናግረው፤ አርሶ አደሩም የሽኩ ዝርያ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ በገበያ ላይ ተፈላጊነቱ እየጨመረ መሆኑን አየተናገረ ነው ብለዋል።

በተለይ የሽኩ ጎዳ ላሞች ከተጋረጠባቸው የመጥፋት ስጋት በአስተማማኝ መታደግ ያስፈልጋል ያሉት ምክትል ፕሬዚዳንቱ፤ በአርሶ አደሩና አርብቶ አደሩ ውስጥ ስለሽኩ ጎዳ ከብቶች ተመራጭነትና ኢኮኖሚያዊ ፋይዳ የግንዛቤ ማስረጃ ስራ እየተሰራ እንደሆነና ስራውን ወደ ሌሎች የክልሉ ዞኖች ለማስፋት እንቅስቃሴ መጀመሩን ገልጸዋል።

የሽኩ ጎዳ ከብቶች የተደቀነባቸው የመጥፋት አደጋ በመቀነስ አስተማማኝ ደረጃ ላይ ለማድረስ ከሌሎች የዝርፉ የአገር ውስጥና የውጭ አገር ተቋማት ጋር ያለው ግንኙነት አጠናክሮ እንደሚቀጥልም ጠቁመዋል።

አሁን ላይ እንደ አገር ከ2 ሺህ የማይበልጥ የነበረው የከብቶቹ ቁጥር ከ7 ሺህ በላይ መድረሱን እንደ ትልቅ ስኬት እንደሚቆጠር ገልጸው፤ ይህ ዝርያ ከስጋት ነጻ ነው ለማለት ቁጥሩ ከ10 ሺህ ማነስ እንደሚኖርበት ተናግረዋል።

የሽኩ ጎዳ ዳልጋ ከብቶች በሀገሪቱ በደቡብ ምዕራብ ዞኖች የሚገኙ በተፈጥሮ ድርቅና በሽታን የሚቋቋሙ ሲሆን በውተት ምርታቸውም ይታወቃሉ። ዝርያው በተለይ በሬው ከፍተኛ ጉልበት ያለው በመሆኑ ለአርሻ ስራ ተመራጭ ነው።

ሕብረተሰቡ ከሕገ-ወጥ እርድ እንዲታቀብ ኮሚሽኑ አሳሰበ

- ለገና በዓል እስከ 6 ሺ ከብቶች ለእርድ ሊያቀርብ ነው

በጊዜ አረጋ

አዲስ አበባ፡- ሕገወጥ እርድ ከፍተኛ የጤና እክል ሊያስከትል ስለሚችል ማህበረሰቡ ከድርጊቱ ሊቆጠብ እንደሚገባ የአርሶ አደሩና ከተማ ግብርና ልማት ኮሚሽን አሳሰበ። ለገና በዓል እስከ ስድስት ሺህ ከብቶች፤ ፍጹሞችና በጎች ለዕርድ እንደሚያቀርቡም ኮሚሽኑ አስታውቋል።

የአርሶ አደሩና ከተማ ግብርና ልማት ኮሚሽን የስጋ ምርመራ አገልግሎት ቡድን መሪ ዶክተር ከበበ ኤርቤቶ ለኢትዮጵያ ፕሬዝዳንት አብይ አዲህ ለሰላም ስምምነቱን ተግባራዊ ለማድረግ ከ2 ሺህ የማይበልጡ የነበሩት የሽኩ ጎዳ ዳልጋ ከብቶች ቁጥርን የከፈሉት ከ7 ሺህ በላይ ማድረስ ችለዋል። ይህም በአምስት ዓመት ውስጥ የመጣ ውጤት ነው።

በተለይ በበዓላት ወቅት ሕገ- ወጥ እርድ ይበዛል ያሉት ዶክተር ከበበ፤ ድርጊቱ በሕብረተሰቡ ላይ ከፍተኛ የሆነ የጤና እክል የሚያስከትል ከመሆኑም ባሻገር በአገር ኢኮኖሚ ላይም አስተዳዳሪ የማይባል አሉታዊ ተፅእኖ አለው ብለዋል።

ሕገ-ወጥ እርድ ምርመራ ያልተደረገላቸውና ጤንነታቸው ያልተረጋገጠ እንስሳትን በማረድ ለሕብረተሰቡ በመሸጥ ተጠቃሚዎችን ለተላላፊ በሽታዎች ያጋልጣል ብለዋል።

ሕገ-ወጥ የእርድ ስራ ከሕግ አስከባሪዎች በመሸጥ አብዛኛውን ጊዜ ጨለማን ተገን በማድረግ የሚሰራ ነው ያሉት ዶክተር ከበበ፤ በመሆኑም ተረፈ ምርቶችንም በየቦታው በመጣል አካባቢን በማቆሻሻል ብክለትን ያስከትላል ብለዋል።

ሕገ-ወጥ እርድ አገሪቱ ከቆዳና ሌሎ ምርቶች የምታገኘውንም ገቢ በመቀነስ በኢኮኖሚ ዘርፉም እንደ ተግዳሮት የሚወሰድ ነው ሲሉ ዶክተር ከበበ ተናግረዋል። ዶክተር ከበበ አክለውም፤ ድርጅቱ ለሚመጣው የገና በዓል የ24 ሰዓት የስራ አቅርቦት ለመስጠት እየሰራ መሆኑንም ገልጸዋል።

ለእርድ የሚውሉ እንስሳት ማቆያ ውስጥ እንዲቆዩ በማድረግ ሙሉ ምርመራ ከተደረገላቸው በኋላ ንፅህናውን የጠበቀ ውሃና ምግብ እንዲያገኙ ይደረጋል። ከታሪዱ በኋላ ስጋቸውን በሚመረመርበት ጊዜም ጤነኛ ያልሆነ ስጋ ከተገኘ ሙሉ በሙሉ ስጋው ይቃጠላል ብለዋል።

ለመላው የክርስትና እምነት ተከታይ መልካም የገና በዓል እንዲሆንላቸው ዶክተር ከበበ ተመኝተዋል።

ምሁራን ያላቸውን እውቀትና ጥበብ የማህበረሰቡን ችግር

ስመፍታት ሲጠቀሙበት ይገባል

በጋዜጣው ሪፖርተር

ሐዋሳ፡- ምሁራን ያላቸውን እውቀትና ጥበብ የማህበረሰቡን ችግር ለመፍታት በማዋል ታሪክ የሚዘክር ተግባር ሊያከናውኑ እንደሚገባ የሐዋሳ ዩኒቨርሲቲ ሥራ አመራር ቦርድ ሰብሳቢ እና የቱሪዝም ሚኒስትር አምባሳደር ናሲሴ ጫሊ አስገንዘቡ።

የሐዋሳ ዩኒቨርሲቲ ምሁራን የምክክር መድረክ ላይ ሚኒስትሩ እንደተናገሩት ፣ "ከለውጡ ወዲህ እንደ አገር የተለያዩ ስኬቶች ተቀዳጅተዋል፤ ተግባራዊነትም አጋጥመውናል" ብለዋል።

ያጋጠመውን ችግር ለመሻገር የፖለቲካ አመራሩ ወይይት፣ ውሳኔና ጥረት ብቻ ሳይሆን የሁሉንም አካላት ተሳትፎ ማረጋገጥ እንደሚያስፈልግ የታመነበት መሆኑን ገልጸዋል።

የአገር ጉዳይ ሁሉንም እንደሚመለከት ገልጸው፣ በተለይ ቢጋጠሙ ችግሮች ዙሪያ ከምሁራን ጋር መወያየት ቁልፍ መሆኑን አስምረውበታል።

በአገራት ማህበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና ፖለቲካዊ እንቅስቃሴዎች ውስጥ ምሁራን ሰፊ አስተዋጽኦ ማድረጋቸውን

አውስተዋል።

አፍትህዊነትን በመዋጋትና በመጋፈጥ በሀገራት ላይ ፖለቲካዊ ለውጥ እንዲመጣ እና ለማህበራዊ ቀውሶች መፍትሄ በማመንጨት የላቀ ሚና መጫወታቸውን ገልጸዋል።

በመሆኑም ምሁራን ጋር እየተደረገ ያለው ወይይት ከሁሉም ማህበረሰብ ጋር ተጠናክሮ እንደሚቀጥል ጠቅሰው፤ ይህም በቀጣይ ለማካሄድ ለታሰበው አገራዊ ምክክር ትልቅ ግብዓት እንደሚገኝበት ተናግረዋል።

ምሁራን ለችግሮች ተግባራዊ የሚሆን መፍትሄ በማመንጨት በግንባር ቀደምትነት ተጠቃሽ መሆናቸውን አስታውሰው፤ ጥቂት ምሁራን እውቀታቸውንና ጥበባቸውን ለማህበረሰባቸው በማጠናከር ታሪክ እንደሚዘክራቸው ጠቁመዋል።

ምሁራን ያላቸውን እውቀትና ጥበብ ማህበረሰቡን ከማንቃትና ከመቀየር ለማህበረሰቡ ችግር መፍትሄ በማፍለቅ ታሪክ የሚዘክር ተግባር ሲያከናውኑ ነው ብለዋል ሚኒስትሩ።

በተለይ ሲንከባለሉ የመጡና ፖለቲካዊ ውሳኔ የሚያስፈልጋቸው ጉዳዮች፣ የሞራል ዝቅጠት፣ ሌብነትና ሌሎችም ያሉብንን ሰፊ ችግሮች ለመወጣት የምሁራን ሚና ምን መሆን እንዳለበት ለመምከር ታሰቦ መድረኩ መዘጋጀቱን

ሚኒስትሩ አስታውቀዋል።

አገሪቱ ካለችበት ችግር ተላቃ ወደ ፊት እንድትጓዝና እንድታደግ ከምሁራን ጋር በሚደረገው ወይይት የሚገኙ የመፍትሄ አመላካች ሃሳቦችን ለፖሊሲ በግብዓትነት እንደሚውል ጠቅሰው፤ ምሁራኑ ጠንካራ ወይይት እንዲያደርጉ አመለከተዋል።

የሐዋሳ ዩኒቨርሲቲ ፕሬዚዳንት ዶክተር አያና በራሶ በበኩላቸው ከለውጡ ወዲህ የተለያዩ ስኬቶች ቢመዘገቡም በርካታ ተግባራዊነት በማጋጠማቸው ይህንን ታላቢ ያደረገ ሀገር አቀፍ ወይይት ከምሁራን ጋር መጀመሩን ጠቁመዋል።

ከዚህ አንጻር ከችግሮች በአፋጣኝ እንድትላቅቁና እንድትሻገር ምሁራን ምርምርና ትንተና በመስጠት ለፖሊሲ አውጪዎች ሃሳብ በማቅረብ ገንቢ ሚና ሊጫወቱ እንደሚገባ አሳስበዋል።

ከምሁራን አገር ከአኛ ምን ትጠብቃለች በሚል የሃሳብ ትግል በማድረግ ሰፊ ያለ አስተዋጽኦ ማድረግ እንደሚጠበቅ ዶክተር አያና አመለከተዋል።

ለሁለት ቀናት በተዘጋጀው መድረክ በአገር ግንባታ የምሁራን ሚና በሚል ርዕስ የተዘጋጀ ስነ-ምግባር ወይይት እንደሚደረግበት ተገልጿል።

የማትረክ ውጤት...

ከ1ኛው ገጽ የዞረ

በድህነት ፅኑ ክንድ የደቀቀው የግርማ ትከሻ በጻፍ የሀመም ዓዳም ተመቶ ያውቃል። በሕይወቱ ሰፊና አልፎ የመከራ ሰይፍ አልፏል። በምድር ላይ ሲኖር ዓለም የመፈተኛ አይነትና ጊዜዎን በመቀያየር በብዙ ፈትናዋለች። የሕይወት ክፉ ስጦታዎች ያየሉበት ግርማ፣ ብዙ ደግና ክፉ ቀናትን በኑሮው ሲፈራረቁ ከአለት በጠነከረ ልቦና አስተናግዷቸዋል። ትምህርቱን ለመማር ሲል ድንጋይና ሲሚንቶ ተሸካሚ ሆኖ የጉልበት ሥራ ሠርቷል።

ግርማ፣ በአሮሚያ ልዩ ዞን ፊንፊኔ ዙሪያ ሙሉ ወረዳ ሙሉ ሲሉ በተባለች ቀበሌ ነው ይህችን ምድር የተቀላቀለው። ወላጆቹ አቶ ዳባ ደገፋና ወይዘሮ አበራሽ ጉተማ ግብርና መኖሪያቸው ነው። ሆኖም ከእጅ ወደአፍ የዘለለ አይደለም። በዚህ ድህነት በሚያገናኝዋለችው የቤተሰብ ሕይወት ውስጥ የልጃቸው ግርማ የመማር ጉዳይ የአምስት አህቶችና አንድ ወንድሙን የዕለት ጉርስ ከመቻል አኩል ትኩረት የሚሰጠው አልነበረም። እንዲያውም ከቤተሰቡ መሀል ሁለት አህቶች ብቻ እስከ ስድስተኛ ክፍል ድረስ ተምረዋል እንጂ ሌላ በትምህርት ደጃፍ ያለፈም አልነበረም።

ለግርማና ቤቱ መማር ቅንጦት ነበር። እንዲያውም እንደ ልጅ ይሄን አማራጭ ያኛውን እያለ የሚቀጥጥበት አልነበረውም። ከብላቴንነቱ ንጋት ጀምሮ ሕይወት ያለ ዕድሜው አየቀጣችና ያለሚዛኑ እየፈተነች በአሳር ገንብታ እያደገደነችው ነበር። በላጋ ልቡ የሚገንብተኩም አልህ በቀላሉ ተሸካኛቱ ባይ እንዳይሆን አድርጎታል። ከጎኑ አለሁ ባይ አልነበረውምና ሕይወትን ብቻ ለብቻ ግብ ግብ የመግጠም ግዴታው ትከሻውን ተጭኖ አላጎበጠውም። የመጀመሪያው መባቻ ዳዴ በ1993 ዓ.ም ነው የተጀመረው። ከአካባቢው ገቢዎች ጋር የጎልማሳ ትምህርት ቤት ውስጥ በመማር አሃዱ የተባለው ፍኖት በአስራ ሦስት ዓመቱ ወደ አንደኛ ክፍል በመግባት የዛሬው ስኬት ዘር ሊያጎነቁል በቃ።

ግርማ ከአንደኛ እስከ ስምንተኛ ክፍል ትምህርቱን ያጠናቀቀው ከክፍሉም ከአጠቃላይ ትምህርት ቤቱ ካሉ ክፍሎችም አንደኛ በመውጣት ነበር። የስምንተኛ ክፍል መልቀቂያ ፈተናንም 99 ነጥብ ዘጠኝ በማምጣት ማለፍ ችሏል። ዘጠነኛና አስረኛንም ሰኞ ገበያ በተባለ ትምህርት ቤት ውስጥ ተማረ።

ግርማ ከአንደኛ ክፍል ጀምሮ ራሱን በማገዝ ነው የተማረው። ከአንደኛ እስከ ስድስተኛ ክፍል ማግኘት ቀን እየተማረ ብዙ ጊዜም የቤተሰቡን መሬት እያረሰ ነበር ያሳለፈው። ከስድስተኛ እስከ አስረኛ ክፍል ያለውን ትምህርቱን በከተማ ስላሳለፈ የባለሀብት ልጆችን በማስጠናት ኑሮውን ገፍቷል።

በመምህራን እንዲሁም በሌሎች ቀና አሳቢ ሰዎች ድጋፍ ተምሮ አስረኛ ክፍል ዘጠኝ 'ኔ' በማምጣት ሙሉ አራት ነጥቦችን ማስመዘገብ ችሏል። ጫንጮ ከተማ ላይ የመሰናዶ ትምህርቱን በአባገዳ ትምህርት ቤት ላይ ተምሯል። በዚህ ትምህርት ቤት በመማር ላይ ሳለ ነበር በአንቅርት ላይ ጀሮ ደግፍ ይሉት ነገር ሆኖበት በድህነትና ብቸኝነት ያሳለፈውን የመቸገር ወቅቱን ህመምም ተጨመረበት። የመሰናዶ ትምህርቱ ላይ በቂ ድጋፍ ስላላገኘም ሁለት ጊዜ ተፈትኖ የዩኒቨርሲቲ ማለፍ ነጥብ ሊያገኝ አልቻለም።

ለትምህርት ፍቅር ልቡን የሰጠው እና ከልጅነቱ ጀምሮ አንደኛ ሲወጣ የኖረው ግርማ በሕይወቱ ወሳኝ ጊዜው ላይ ትምህርትም እንደ ሰው ከዳው። ሰው በሚወደው ቶሎ ተሰፋ አይቆርጥምና እርሱም የዛለ ክንዱን አፈርጥም ኑሮን መታገል ያዘ። በዚህም ትግል ላይ መርታት ቻለና ተስፋ ሳይቆርጥ ድጋፍ ተደርጎለት እንደገና ለሦስተኛ ጊዜ ተፈትኖ ከ500 በላይ አምጥቶ ማለፍ ቻለ።

ወላይታ ዩኒቨርሲቲ ጤና ሳይንስ ኮሌጅ ገብቶም በመጀመሪያ ዓመት አራት ነጥብ አመጣ። ዕድሜውን ሙሉ ስታባርር ያኖረችው ሕይወት አሁንም ልታሳርፈው አልፈቀደችም ነበር። ሌላ የመንዳት ዘመን ጠበቀው። ሕይወቱን ለመግፋት የሚሰራቸው ስራዎች መደራረብ

ለተደጋጋሚ ህመም ዳርገውታል። ሲሠራ ከነበረው ሥራ የተነሳ ከኩላሊት ህመም በተጨማሪ የልብ ህመምተኛ ሆነ።

ሁለተኛ ዓመት ትምህርቱን ከህመሙ ጋር በመታገል ውጤቱ ሦስት ነጥብ ስምንት አመጣ። ታግሎ ትምህርቱን ለመቀጠል ቢፈልግም በኩላሊት ህመም ተስቃይቶ ትምህርቱን ለማቋረጥ ተገደደ። ወደ ውጪ ሄደም እንዲታከም ተወስኖ አቅም ስላልነበረው ከተለያዩ የማህበረሰብ ክፍሎች ገንዘብ ተሰብስቦለት ወደ ውጪ መሄድ ስላልቻለ ጥቁር አንበሳ ስጥሻላይዝድ ሆስፒታል ሕክምና አግኝቶ የጤናው ሁኔታ ተሻሻለ።

በኋላም ዩኒቨርሲቲው ወደ ትምህርት እንዲመለስ አድርጎ በድንበ ሳይድን እየታመመ ተምሮ በመጨረሻ በመመረቂያ ዓመቱ 37 ኤ+ በማምጣት በጤና ኮሌጅ በፋርማሲ ትምህርት ክፍል ከዩኒቨርሲቲው የወርቅና የዋንጫ ተሸላሚ ሆኖ ከጤና ሚኒስትር ዴኤታ ሸልማቱን ተቀብሏል።

ክፉውን አድልታ በሰጠችው ሕይወቱ ውስጥ በመልካምነት ቀለም ስማቸውን ያተሙ ሰዎችም አልታጡም። ከነዚህ ውስጥ አስከት የቅርብ ጓደኞቹና መምህራኑ የሕይወትን መጥፎ ቀናት አለንልህ ብለው ያሻገሩት መርከቦቹ ናቸው። ግርማ በፋርማሲ ስራ ላይ መሰማራት ይፈልጋል። ዋንኛ ምክንያቱም ኢትዮጵያ ሀገሩን በዘርፉ በዓለምአቀፍ ደረጃ ተጠሪ ማድረግ ነው። ባህላዊ መድኃኒቶችን በዘመናዊ መንገድ በመቀመጥ ኢትዮጵያን ለዓለም ማስተዋወቅ ይፈልጋል።

በሁሉም ውስጥ ማለፍ መቻል መልካም ነው ያሳለፍኩት ሁሉ አበርቶቻል ይላል። ሰው መጠንከር ከቻለ ተስፋን ስንቁ ካደረገና ህልም ካለው የማያልፍ ነገር የለም ዋናው መጠርታት ነው ይላል መልእክቱን ሲያስተላልፍ። በርቶቹ መስራት የመጀመሪያ የትምህርት ሕይወቱን በድል እንዲያጣጥም ያደረገው ግርማ በእሱ ትናንት ላይ ያለውን ክፉ ቀን ዛሬ ለሚኖሩ ሁሉ በርቱ የሚል ምክንያት ለግሏል።

ኢትዮጵያ...

ከ1ኛው ገጽ የዞረ

በአገር ውስጥ ለሚደረገው የልማትና የሰላም እንቅስቃሴ ደጋፊ የሆነ የውጭ ድጋፍ ማግኘት ያስፈልጋል። ይህ ትብብር ከጥሩ ጎረቤት አገር መጀመር ይኖርበታል።

ኢትዮጵያ ከጎረቤት አገሮች ጋር በታሪክ፣ በባህሪና በተፈጥሮ ሀብት የተሳሰረ ግንኙነት ስላላት አንድነትን የማጠናከር ጽኑ ፍላጎትን ይዞ እየሰራች ነው ያሉት አምባሳደር ይበልጣል፤ የአንዱ ብልጽግና የሌላው በመሆኑና በዛው ልክ የአንዱ ወደ ኋላ መቅረት በሌላው ላይ ተጽዕኖ ስለሚያሳድር ተደጋጋሚ መበልጸግና ማደግ ያስፈልጋል ብለዋል።

ኢትዮጵያ የዓባይ ግድብ የአፍሪካውያን ፕሮጀክት ነው ብላ ታምናለች ያሉት አምባሳደሩ፤ ኢትዮጵያ ከሱዳን ጋር የኤሌክትሪክ ትስስር አላት። ወደ ሱዳን፣

ኪንያና ጅቡቲ ትልካለች። የተጀመረውን የኃይል አቅርቦት ለማሳደግ ከሱዳን ጋር ንግግር እየተደረገበት ነው ብለዋል።

እንደ አምባሳደር ይበልጣል ገለጻ፤ ሱዳንና ኢትዮጵያን በመሰረተ ልማት የማስተሳሰር ስራ እየተሰራ ነው፤ አሁን ያለውን የመንገድ ትስስር ወደ ባቡር ሁዲድ ለማሳደግ ጥረት እየተደረገ ነው። እንዲሁም ከኢትዮጵያ በኩል ወደብ የመጠቀም ፍላጎት አለ፤ በአጠቃላይ ሁለገብ የሆነ ትብብር እንዲፈጠር እየተሰራ ነው ብለዋል።

በሰሜኑ የአገራችን ክፍል ተከስቶ የነበረው ጦርነት በቅርቡ መፍትሔ ያገኘው በአፍሪካ ሕብረት አማካኝነት ነው ያሉት አምባሳደሩ፤ ይህም የአፍሪካውያን ችግሮች በአፍሪካውያን መፈታት አለባቸው ለሚለው ማረጋገጫ ነው ሲሉም ጠቅሰዋል።

በአገራችን የተፈጠረውን ችግር ለመፍታት

የደረሰበት ውጤት የአፍሪካ ሕብረት ጥረት ነው። ይህን አቋም ወደ ፊትም ኢትዮጵያ አጠናክራ ትቀጥላለች። የዓባይ ግድብ በሶስትዮሽ ድርድር በአፍሪካ ሕብረት አማካኝነት እንዲፈታ ትሻለች፤ ትሰራለችም ብለዋል።

የዓባይ ግድብ የሶስትዮሽ ወይይት በአፍሪካውያን መፈታት አለበት የሚል አምነትን በማንጸባረቅ አፍሪካ ሕብረት ጉዳይን በባለቤትነት ይዞ እየሰራበት እንደሚገኝም ገልጸዋል።

እንደ አምባሳደር ይበልጣል ማብራሪያ፤ ሱዳን ውስጥ የሚፈጠር ችግር ኢትዮጵያን ይጎዳል። ሱዳን ስትበለጸግ ኢትዮጵያውያን ተጠቃሚ ይሆናሉ። በተመሳሳይ ኢትዮጵያ ውስጥ መልካም እድገት ሲኖር ሱዳንውያን ተጠቃሚ ይሆናሉ። የኢትዮጵያ ፍላጎትና አቋም ሱዳን ሰላሚና አንድነቷ የተጠበቀ አገር እንድትሆን ነው። ከረጅም ጊዜ ጀምሮ ኢትዮጵያ ለሱዳን ሰላምና

ውሱና...

ከ1ኛው ገጽ የዞረ

እየተደረገላቸው ነው ብለዋል።

ጊዜያዊ ማገገሚያ ማዕከል እንዲጠለሉ ከተደረጉት ውስጥ ሁለት ሺህ በላይ የሚሆኑት ህፃናት መሆናቸውን የገለጹት ዳይሬክተሩ፤ ሌሎች ቁጥራቸው 52 የሚደርሱ ሕፃናት ደግሞ የበጎ አድራጎት ድርጅቶችን ተቀላቅለው ትምህርታቸውን እየተከታተሉ ነው ብለዋል።

በተጨማሪም ከ 700 በላይ የሚሆኑ ውሎና አዳራቸውን ጎዳና ያደረጉ ወጣቶችን ከሜድሮክ ኢትዮጵያ ጋር በመነጋገር ወደ ጅም ሊሙ የእርሻ ልማት በመላክ ወደ ቡና ለቀማ ሥራ እንዲሠማሩ መደረጉንም አብራርተዋል።

እንዲሁም ከ5 ሺህ በላይ የሚሆኑ የጎዳና ተዳዳሪዎች ወደየመጡበት አካባቢ የመመለስ ስራ እንደተሠራ ገልጸው፤ ማህበረሰቡ ለጎዳና ተዳዳሪ ዜጎች ያለው አቀባበል አናሳ በመሆኑ ተመልሰው ጎዳና የወጡ ዜጎች እንዳሉ ጠቁመዋል።

97 በመቶ የሚሆኑ ውሎና አዳራቸውን ጎዳና ያደረጉ ዜጎች በቤተሰብ ግጭት፣ በስራ ፍለጋ፣ በወላጅ አልባነትና በሰላም እጦት ምክንያት ከተለያዩ ክልሎች የመጡ መሆናቸውን ያብራሩት አቶ ቢኒያም፣ ቁጥራቸውን ለመግታት ቅንጅታዊ አሠራር እንደሚያስፈልግ አብራርተዋል።

በአሁኑ ወቅትም በአዲስ አበባ አስተዳደርና በክልሎች መካከል የቅንጅታዊ አሠራር ክፍተት በመኖሩ ቁጥሩን ለመቀነስ አለመቻሉን አስረድተዋል።

ችግሩን በዘላቂነት ለመፍታት የፌዴራል መንግሥት ከክልል መንግሥታት ጋር በቅንጅት በመሥራት ከክልሎች ወደ መዲናዋ ለሚፈልሱ ዜጎች የሥራ ዕድል በመፍጠር እና ደጋፊና ክትትል በማድረግ ችግሩን ከምንጩ ማድረቅ እንደሚገባ መልዕክት አስተላልፈዋል።

የፍትሕ ስካላት...

ከ1ኛው ገጽ የዞረ

ተይዞ እንዲሠራ ጠቅላይ ሚኒስትር ዐቢይ አሕመድ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ተገኝተው ማሳሰባቸውንም ባለሥልጣኑ በመግለጫው ጠቁሟል።

ይህ ሊረጋገጥ የሚችለው ደግሞ መገናኛ ብዙኃን ያለምንም መታወክ እና እንቅፋት ብቁ የምርመራ ጋዜጠኝነት ሥራ መሥራት እንዲችሉ መረጃ የማግኘት፣ የመሰብሰብ፣ የመመርመር እና የማሠራት መብታቸው ከማንም በላይ በፍትሕ አካላት ሲረጋገጥ እና ጥበቃ ሲደረግለት መሆኑን ገልጿል።

ርዕስ አንቀፅ

እገራዊ ሰላሙን ማስቀጠል የእያንዳንዱን ዜጋ ንቁ ተሳትፎ ይጠይቃል!

መንግሥት ያለ አንዳች ቅድመ ሁኔታ ወደ ሰላም ውይይት ለመምጣት የደረሰበትን ውሳኔ ተከትሎ በአገሪቱ ያለው አጠቃላይ ሁኔታ መልኩን ከቀየረ ውሎ አድሯል። በተለይም በአፍሪካ ጎብረት አሸማጋይነት እና በዓለም አቀፍ ህብረተሰብ ድጋፍ የፕሪፍሪያው የሰላም ስምምነት መፈረሙ ሁኔታዎች በፍጥነት መልካቸውን እንዲቀይሩ እያደረገ ነው።

የሰላም ስምምነቱ ሕገመንግሥታዊ ሥርዓትን የኢትዮጵያን የግዛት አንድነት እና ብሄራዊ ጥቅምን መሰረት ያደረገና በዚህ አውነታ ላይ የተመሰረተ መሆኑ፤ በተለይም መንግሥት እንደ መንግሥት የተጣለበትን ሀገራዊ ኃላፊነት በተሻለ ሁኔታ በሰላማዊ መንገድ እንዲወጣ እድል ፈጥሮለታል። አገርን ከተጨማሪ ሰብአዊና ቁሳዊ ውድመት መታደግ አስችሏል። ጦርነቱ በአካባቢው ፈጥሮ የነበረውን ሥነ ልቦናዊ ጫና ለማቃለል ረድቷል።

በተለይም መንግሥት ባለው አቅም ሌሎች የርዳታ ተቋማትን በማስተባበር ለትግራይ ሕዝብ የዕለት ደራሽ የምግብ እህል አቅርቦቶች ያለ ገደብ በስፋት እንዲቀርብ ያሳየው ቁርጠኝነት ፤ ጦርነቱን ተከትሎ ሊፈጠሩ ይችሉ የነበሩ ከዕለት ምግብ እጥረት ጋር የተያያዙ ችግሮችን በአስተማማኝ ሁኔታ መቋቋም አስችሏል።

ከመድሃኒትም ጋር በተያያዘም ሕዝብ በተለይም አስቸኳይ የሆኑ መድሃኒቶችን ፈጥኖ እንዲያገኝ ቀደም ባለው ጊዜ በቂ ዝግጅቶችን አድርጎ እየተገበረ ያለበት መንገድ ፤ አጠቃላይ ከሆነው ሀገራዊ አቅም አንጻር የሚበረታታ፤ ከፍ ያለ እውቅና ሊሰጠው የሚገባ ነው። በቀጣይ ለሚያደርገውም ተጨማሪ ጥረትም የረድኤት ድርጅቶችን ድጋፍ የሚገባ ነው።

ከዛም ባለፈ በሰላም ስምምነቱ ያልተካተቱ ነገር ግን ስምምነቱን በማስፈጸም ሂደት ውስጥ የተሻለ አቅም መፍጠር ያስቻሉ ፤ በእርግጥም በአደባባይ አቅም ሆነው የተገኙ ፤ የመንግሥት የልዑካን ቡድን በመቀሌ ያደረጉት

አይነት ጉብኝት፤ የመንግሥትን የሰላም ቁርጠኝነት ከቃላት ባለፈ በተጨማሪም በተግባር ማሳየት ያስቻለ ነው። ለሰላም የቱንም ዋጋ ለመክፈል ያለውን ዝግጁነት ያመለክታል።

ይህ ዓለም አቀፍ እውቅና ጭምር ያገኘው የመንግሥት የሰላም ቁርጠኝነት በሕወሓትም ሆነ በመላው ሕዝባችን ተገቢውን ትርጉምና ትኩረት ሊሰጠው የሚገባ ነው። ከመንግሥት የሰላም ቁርጠኝነት በስተጀርባ ሰላሙ የበለጸገች ሀገር ግንባታ እያንዳንዱ ዜጋ ሊያስብና፤ ሊያሰላስል ተገቢ ነው። ከሰላም ውጪ ይህንን ራዕይ እውን ማድረግ እንደማይቻል ግንዛቤ ሊወሰድበትም ያስፈልጋል።

አሁን ባለው አገራዊ የፖለቲካ አውድ ፤ ብሄራዊ ጉዳዮችን ከአሸናፊና ከተሸናፊ ትርክት ያለፈ ፤ ሀገርን አሸናፊ የሚያደርግ አዲስ የፖለቲካ ባህል መፍጠርን መሰረት ያደረገ ነው። መንግሥትን እንደ አንድ የለውጥ መንግሥት ቀደም ባለው ጊዜም ሆነ አሁንም ስለ ሰላም እየከፈለ ያለው ዋጋ ይህንን አውነታ ታሳቢ ያደረገ ነው።

ይህ ከዚህ ትውልድ ባለፈ ለመጪው ትውልድ የተሻለች/የበለጸገች አገር የመመስረት ራዕይ ፤ ከመጣንበት ረጅም የታሪክ ምእራፍ እና በምእራፍ ውስጥ ካላለፍናቸው አስቸጋሪ ውጣ ውረደች አንጻር ፤ ከዛም በላይ ከቆምንበት የታሪክ ምእራፍ ተሻግረን ማየት የማይሹ ታሪካዊ ጠላቶቻችን ከፉ ሴራ አኳያ ብዙ ዋጋ ለመክፈል የመገደዳችን እውነታ ብዙም ለጥያቄ የሚቀርብ አይደለም።

ቁጭ ብለን በሰላማዊ መንገድ ተወያይተን መፍታት የምንችላቸው ችግሮቻችን ከእኛ ከራሳችን ቆሞ ቀር የፖለቲካ ባህል (የሴራ ፖለቲካ) አንጻር እኛን ሆነ መጪውን ትውልድ ያልተገባ ዋጋ ሊያስከፍሏቸው አይገባም። ለዚህ ከቀደመው ታሪካችን ብቻ ሳይሆን ከትናንቶቻችን በአግባቡ ተምረን አገርን ለሚጠቅም ነገር ልንበረታ ያስፈልጋል። የፖለቲካ ግትርነት አገርና ሕዝብ ዋጋ የሚያስከፍልበት እውነታ ዛሬ ላይ ታሪክ ሊሆን ይገባል።

ከዚህ አንጻር ከሁሉም በፊት ለሀገር ለሕዝብ ፤ ከዚያም በላይ ለመጪዎቹ ትውልዶች ያሳሰበኛል የሚሉ የፖለቲካ ሃይሎች ሆኑ የትኛውም ዜጋ መንግሥት በአገሪቱ ዘላቂ ሰላም ለማምጣት እየሄደበት ያለውን ቁርጠኝነት መደገፍ እና አብሮት መሰለፍ ይኖርበታል።

ይህ የራሱን የሚወልደውን ልጆች አጣ ፈንታ የመወሰን ያህል ከባድ የሆነ፤ የእያንዳንዱን ዜጋ ንቁ ተሳትፎ የሚጠይቅ አጅንዳ በአግባቡ ትኩረት ሰጥተን ልንከታተለው ይገባል። ለደምክራሲያዊ ሥርዓት ግንባታ ቀደም ባለው ዘመንም ሆነ አሁን እየተከፈለ ያለው ዋጋ ትርጉም ኖሮት ፍሬ ሊያፈራ የሚችለው ይህንን ማድረግ ስንችል ብቻ ነው!

ይህ አምድ በተሰደደ ፖለቲካዊ ስህተቶችና ማህበራዊ ጉዳዮች ዙሪያ ዜጎች ነፃ ሀሳባቸውን የሚሰጡበት ነው። በዓምዱ ላይ የሚወጡ ድምጾች የዝግጅት ክፍሉን ስቋም ስምጠስክቱም።

ከጦርነት ጥፋት - ከሠላም ጥቅም

ምህረት ሞገስ

ሁሉም ነገር ሰላም ሲሆን እጅግ መደሰት አይቀርም። ስለጦርነት ማሰላሰልና ማሰብ ቀርቶ ስለመልካም ስራ ስለዕድገት እያሰቡ ጊዜ ማሳለፍ ትልቅ መታደል ነው። መታደል ብቻ አይደለም ፤ መታደስ ነው። አሁን ኢትዮጵያ ለእንዲህ ዓይነት ዕድል እየቀረበች ይመስላል። ስለጦርነት፣ ስለሞት እና አልቁት የምናወራበት ጊዜ ሊያበቃ ቅንጣት ቀርቶናል። የሰላም ደጃፍ ላይ ደርሰናል፤ እያንዳንዱን ነው።

የሁሉም የሰላም በር ሲከፈት፤ ጦርነት ቀርቶ በምትኩ ሰላማዊ ውይይት መስመር ይይዛል። በትዕግስት እና በጥበብ ውይይት ሲካሄድ እና መግባባት ላይ መድረስ ሲጀመር ኢትዮጵያ እየታደሰች ታብባለች። ልጆቿም በእርሷ መደሰት ብቻ ሳይሆን በሀብቷ እየተጠቀምን ኑሯችንን በተደላ እናጣጥማለን። ዓለም ፊቱን ወደ ኢትዮጵያ ያዞራል። ይህ ቀን በፍጹም የሚቀር አይደለም። አሁን ደግሞ የበለጠ እየቀረበ ነው። ምክንያቱም ኢትዮጵያውያን ነቅተናል። ጦርነት እንደማይበጅ ትርፋ ጉዳት መሆኑን ተረድተናል።

ጦርነት ዕድገትን የሚያደናቅፍ ወደፊት ለመጓዝ ጥረት ሲደረግ ወደ ኋላ የሚገትት መሆኑን አውቀናል። አገል አልህ እና ጦር እየቀነቀ ከእኔ ወዲያ ላሳር ማለት ትርፍ እንደሌለው ተገንዝበናል። አሁን የምንፈልገው ከጦርነት ማረፍ እና እርጅና ብሎ ፊትን ወደ ሥራ ማዞር ብቻ ነው። አሁን ምኞታችን ዕድገት ነው።

ፍላጎታችን ሰላም ብቻ ነው። አሁን በጦርነት ስጋት ተወጥሮ ቀኑን ሙሉ ሥራ ሳይሰሩ መቀል ሳይሆን፤ በትክክል ውጤታማ አገልግሎት በመስጠት ወይም ጥራት ያለው ምርት በማቅረብ ለራሱና ለአገር የሚተርፍ ሥራን መስራት በሚል ቆርጠን ተነስተናል።

እርግጥ ነው፤ ጦርነት ከሚያስከትለው ሰብአዊና ቁሳዊ ውድመት ባለፈ ማህበራዊ ግንኙነትን ያበላሻል ፤ የአገር ህልውናንም ይፈታተናል። ይህንንም የቅርብ የትናንት ታሪካችን ተጨባጭ ማሳያ ነው። ታሪካዊ ጠላቶቻችን ባለመደማመጣችን ተፈጠረውን ግጭት እንደ አጋጣሚ ተጠቅመው እስከምን ድረስ እንደሄዱ ለኛ ነጋሪ የሚያስፈልገን ጉዳይ አይደለም።

አሁን በየትኛውም መልኩ የሚፈጠር ግጭት፤ በግጭት ውስጥ የሚጠፋ የሰው ሀብትና የሀገር ንብረት የአገርን እና የሕዝብን ኢኮኖሚ ከማድቀቅ እና ሁሉንም

መልካም ጉዞ ወደኋላ ከማስቀረት ውጪ ጥቅም አልባ መሆኑን ተገንዝበናል።

እሳት እንጨት ካላገኘ እንደማይነደው እና እንደማይቀጣጠሉ ሁሉ ኢትዮጵያውያን የጦርነት ሃሳብን ከውስጣችን ማውጣታችን ለአገር ሰላም የሚኖረው ጠቀሜታ ከፍተኛ መሆኑን አምናናል። እሳቱም የሚጠፋበትን ዕድል በማመቻቸት ላይ ነን። የሠላምን ትሩፋት ለማጣጣም ጓጉተናል። ሠላም ከሆነ ደግሞ መሰረተ ልማት መገንባት ይቻላል።

ከአዲስ አበባ ጅጅጋ ብቻ ሳይሆን ከአዲስ አበባ አፋር፣ ከአዲስ አበባ ቤኒሻንጉል፣ ከአዲስ አበባ ጋምቤላ፣ ከአዲስ አበባ ደቡብ አም ከአዲስ አበባ ጎንደርም ሆነ ባህርዳር፣ ከአዲስ አበባ ወለጋም ሆነ ጉጌ በየትኛውም የኢትዮጵያ አካባቢ ፈጣን የባቡር መስመር ለመገንባት እድል ይፈጥራል። ከአዲስ አበባ ብቻ ሳይሆን ከአንዱ ክልል ወደ ሌላው ክልል መስመር ልንከረጋ እርስበእርስ በሰላም በኢኮኖሚ ለመቆራኘት ያስችላል።

ይህ የባቡር መስመር ግንባታ ምርት ከአንድ ቦታ ወደ ሌላ ቦታ እንዲንቀሳቀስ፤ ሰዎች ከአንድ ክልል ወደ አንድ ክልል ወይም ከአንድ ከተማ ወደ ሌላ ከተማ እንደፈለጉት ተንቀሳቅሰው መኖር እንዲችሉ ያደርጋል። ይህ ሊሆን የሚችለው ሰላም ሲኖር ነው። መሰረተ ልማት የሰላም ትሩፋት ነው።

በኢትዮጵያ መኖር ሲታሰብ አዲስ አበባ ብቸኛ አማራጭ የምትሆንበት ዕድል ይጠባል። ሰው የትም ስርቶ በፍጥነት የትም አካባቢ ገብቶ ማደር እና መኖር ይችላል። ይህ የሰላም ትሩፋት አዲስ አበባን እና መላው የኢትዮጵያን ክልል ከኢኮኖሚ ችግርም የሚያላቅቅ ይሆናል።

ደግሞ መረሳት የሌለበት ማንኛውም ነገር የሚፈልገውን ካላገኘ መፈለጉን እያቋርጥም። በተቃራኒው በኢትዮጵያ መደብዘዝ የሚደሰቱ፤ በመደብዘዝ ዛሬም እየተጠቀሙ ያሉ፤ ነገ የኢትዮጵያ መጥፋት ደግሞ የበለጠ ተጠቃሚ ያደርገናል ብለው የሚያስቡ ስግግሮች የዘመናዊ ቅኝ ገዢነት አስተሳሰብ ውስጣቸው የዳባረ የአፍሪካ ጠላቶች በመሙላታቸው እነርሱም ፍላጎታቸውን ለማሟላት ወደ ኋላ አይሉም።

ይህንን የጠላት ፍላጎት ተገንዝበን ጭንቅላታችንን ለኢትዮጵያ ብቻ ሳይሆን ለአጠቃላይ ለአፍሪካ ሰላም፤ ለጋራ መግባባት ካለሰላሰልን፤ አግራችን እና እጃችን ብቻ ሳይሆኑ መላው ሰውነታችንን በሰላም ሥራ ላይ ካልተወጠረ እንኳን አንድነትን ማጠናከር፤ ዕድገትን

ማረጋገጥ እና አፍሪካውያንን ማንቃት ቀርቶ ኢትዮጵያ እንደ አገር እንደምትቀጥል ፤ ስሟም ከዓለም ካርታ ላይ እንደማይጠፋ ማረጋገጥ አዳጋች ነው።

የሰውን ሃሳብ አለመቀበል፤ በተለይ ለራስ አገል ደረጃ ሰጥቶ መመዘኛ እና አልሰማም ማለት ሁሉም ነገር የተሳካ እንዳይሆን ያደርጋል። እሳት የላሰኩ ፈጣን፣ ጮሌ ወይም በጣም ንቁ ሰው ነኝ ብሎ የሚያምን ሰው በቀላሉ ተታሎ ሊገኝ ይችላል። ሥልጣን ወይም ገንዘብ ፊልጎ ይታለላል። መሳሪያ ይሆናል። ከተራ የቃላት አጠቃቀም ጀምሮ የሚፈፀመው ትልልቅ ስህተት ቅሪኔ ፈጥሮ ወደ መበሻሻቅ ያመራል። እንደተለመደው ጦር መመዘዝ ይመጣል። ከጦር መመዘዝ በኋላ የሚመጣው ደግሞ ሞት እና ጉዳት ብቻ ነው። በመጨረሻም የሚሰጡ ሞት፤ የቤተሰብ መፍረስ፤ የአገርን የሚያናውጥ አደጋ ይጋረጣል።

ነቅቶ የሌሎችን ሃሳብ አዳምጦ፤ የሌሎችን ቁስል ተረድቶ፤ የሚመጣን ማታላያ አልቀበልም ብሎ፤ ራሱን ከስግብግብነት ገድቦ በእውነት ክልብ ስለሰላም እና ስለአገር ጥቅም ብቻ አስቦ መንቀሳቀስ ከተቻለ ትርፋ ትልቅ ነው። አንዱ ሌላውን ካዳመጠ፤ ለሰላም ቅድሚያ ከተሰጠ፤ ሰላም ከተተረፈፈፈ አምላክ ከፈሰሰ የሚገኘው ጥቅም የትየለሌ ነው። አንኳን ኢትዮጵያን የምታከል አገር በተመቻ የአየር ሁኔታ፤ በተተረፈፈፈ የተፈጥሮ ሀብት የታደሰች አገር ቀርታ፤ እንኳን በተፈጥሮ ሀብት ብዙዎችን የምታጓጓው አፍሪካ ቀርታ በረዲታው እና ሙቀታቸው ሰው የሚገድል የተፈጥሮ ሀብት ያልታደሉ አገሮች እንኳን የዓለም ሃያል ለመሆን በቅተዋል።

እነርሱን ከኢትዮጵያ ከአፍሪካ የሚለያቸው ምክንያት አንድ እና አንድ ብቻ ነው። ካለፈው መጥፎ ታሪካቸው ተምረው እርስ በእርስ ጦርነት ውስጥ ለመግባት ጊዜያቸውን እና ጉልበታቸውን አያባክኑም። ትኩረታቸው የራሳቸውን አስተማማኝ ሰላም ማረጋገጥ እና በተለያየ መንገድ ሀብት መስበሰብ ብቻ ነው።

ኢትዮጵያውያን ብቻ ሳንሆን አፍሪካውያን ደግሞ ጦርነት ውስጥ በመግባት የያዘውንና ያለንን መበተን መለያችን ሆኗል። አሁን ግን መፍትሔው ሰላም ነው። ጦርነት ብዙ ጉዳት ማስከተሉ እንደማይቀር ሁሉ ከሰላም የሚገኘው ጥቅም ብዙ ነው። ለሰላም ቅድሚያ መስጠት ይሻላል። ይህ ሲታሰብ በእርግጥ ያለፈው ሁሉ አልፏል። ከአሁን በኋላ ግን መላው ኢትዮጵያውያን ለሰላም ቅድሚያ መስጠት ይኖርብናል። ሰላም!

አዲስ ዘመን

ግንቦት 30 ቀን 1933 ዓ.ም ተቋቋመ

የኢትዮጵያ ፕሬስ ድርጅት ዋና ስራ ስልጠና

ስልክ ቁጥር - 011-126-42-22

ዋና አዘጋጅ

አንተነህ ኃ/ብርሃን ወ/መድህን

አድራሻ

ንፋስ ስልክ ሳፍት ክ/ክ

ወረዳ 06

የቤት ቁጥር 319

ኢ.ሜይል - anteneh.hailebirhan@press.et

ስልክ ቁጥር - 011-1-26-42-40

የአዲስ ዘመን ማኔጅንግ ኤዲተር

ወንድወሰን ሸመስስ ታደሰ

ስልክ:- 011 126 4240

Email:- wendweson.shimelis@press.et

wendwesonshimelis@gmail.com

የአዲስ ዘመን ምክትል ዋና አዘጋጅች

- ወርቁ ማሪ
- ኃይሉ ሣህበድንገል
- አሸማዝ አያሌው
- አሸማኤል አረቦ

የገበያ ልማትና ፕሮሞሽን ዘርፍ

ኢ.ሜይል - etpresspromotion@gmail.com

ስልክ - 011-126-43-41

ፋክስ - 011-811-13-15

የማስታወቂያ መቀበያ ክፍል

ስልክ ቁጥር - 011-156-98-73

ፋክስ - 011-126-58-12

የማስታወቂያ ሽያጭ ማስተባበሪያ

011-1-26-43-39

ማከፋፈያ

ስልክ ቁጥር - 011-157-02-70

ነፃ ሃሳብ

የሰላም ዋጋው ስንት ነው?

አስማኤል አረቦ

የሰሜን ስዊድን ጥቃትን ተከትሎ ጥቅምት 24 ቀን 2103 የኢትዮጵያ መንግስትና ህውሓት የለየለት ጦርነት ውስጥ ገቡ። በሁለት አመታት ውስጥም ለሶስት ጊዜያት ያህል ተከታታይ ጦርነቶች ተካሂደው የበርካታ ሰው ህይወት ተቀጥቷል። መጠነ ሰፊ ንብረትም ወድሟል። በአጠቃላይ በሰውና በንብረት ላይ በደረሰው ውድመት ኢትዮጵያ ክፋኛ ተጎድታለች። በትግራይ፣አማራና አፋር የደረሰውም ከሁሉም የከፋ ነው።

ኢትዮጵያውያን የጀግንነት ታሪክ ያላቸውና ጠላቶቻቸውንም አሳፍረው የመመለስ አኩሪ ታሪክ ቢኖራቸውም የእርስ በእርስ ግጭትና ጦርነትን በሰላማዊ መልኩ የመፍታት ጉልህ ታሪክ አልነበራቸውም። ይልቁንም ሁሉንም ነገር በሃይል የመፍታት ዝንባሌ በአመዛኙ ይታይባቸዋል።

አንድ ህዝብ ሁሉንም ነገር በነፍጥ ብቻ እንፈታለን የሚል ዘመናትን የተሻገረ አስተሳሰብ ስናራምድ ቆይተናል። በጦርነት አንዱ ድል አድራጊ ሌላው ድል ተደራጊ፣አንዱ አሸናፊ ሌላው ተሸናፊ አስካልሆነ ድረስ ጥማችንን አንቆርጥም። የፈለገውን ያህል የሰው ህይወት ቢጠፋ፣ንብረት ቢወድም፣ዜጎች ቢራቡ፣ ቢሰደዱና ቢፈናቀሉ ጦርነት በአንዱ ድል አድራጊነት አስካልተደመደመ ድረስ ማባርያ የለውም።

ሁሉም በየፊናው ግፋ በለው በማለት ማባርያ ወደ ሌላው ዕልቅት መጓዝና በመጨረሻም መቆርቆዝ ለዘመናት ስንመለስበት የቆየነው ጎዳና ነው። የኢትዮጵያ ፖለቲካ ውስጥ ትልቁ ጉድለት የመነጋገር ባህል አለመለመዱ ነው። ተፎካካሪን አንድ ጠላት ማየትና ማሳደድ ለዓመታት የተፀናወተ ልማድ ነው። በመሠረታዊ ጉዳዮች ላይ ተነጋግረው የጋራ ችግሮችን ለመፍታት ከሚጥሩ ይልቅ የሃይል አማራጭን ቀዳሚ ምርጫቸው አድርገው ኖረዋል።

በጠረጴዛ ዙሪያ በሚደረጉ ውይይቶች ሊፈቱ የሚችሉ ችግሮች ኃይልና ጉልበት እንደ መፍትሄ በመወሰዱ ምክንያት ከአንድ ትውልድ ወደ ሌላው እየተሻገሩ የጥላቻ፣ የቂም በቀልና የሴረኝነት መነሻ ይሆናሉ። መደማመጥ በሌለበት መተማመን ስለማይኖር የአገር ችግሮች የመፍትሔ ያለህ እያሉ ዓመታት ይነጉዳሉ። መነጋገርና መወያየት በሌለበት ድግሞ መጨረሻው ጦርነት ነው። ጦርነት ድጎ አውዳሚና ለየትኛውም ወገን ውድቀትን የሚያስከትል ነው።

የኢትዮጵያ መንግስትና ህውሓት ግን ይህንን የታሪክ ሰባራ ጠግነውታል። ለሁለት አመታት የዘለቀውን ደም እፋሳሽ ጦርነት በውይይት ለመፍታት በመወሰናቸው አዲስ ምዕራፍ ሆኖ በታሪክ ተመዝግቧል። በአፍሪካ ህብረት ጥላ ስር በደቡብ አፍሪካ ፕሪቶርያ በተካሄደው የሰላም ስምምነት ሁለቱም ወገኖች ታሪክ ጽፈዋል። አስራ ሁለት አንቀጽ ያለው የሰላም ስምምነት በማውጣት ሰላምን አውጇዋል።

በፕሪቶርያ የተካሄደው ስምምነት ለዘመናት መፍትሄን በጠብመንጃ ለማምጣት ሲኬድበት የነበረውን ኋላ ቀር አስተሳሰብ የሰበረና ስልጡን የሆነ አካሄድን ለሀገራችን ያስተዋወቀ ነው። ስምምነቱ የኢትዮጵያን መሰረት ከማጽናቱም ባሻገር በጦርነት ስቆቃ ውስጥ የነበሩትን የትግራይ፣የአማራና የአፋር ህዝቦችን እጩታ አጎናጽፏል።

ከፕሪቶርያው ስምምነት ቀጥሎ የተካሄደው የናይሮቢ ስምምነት መተማመንን የፈጠረና ኢትዮጵያ የጀመረችውን የሰላም መንገድ የሚያጸና ነው። በፕሪቶርያው ስምምነትና እሱን ተከትሎ በናይሮቢ በተካሄደው የማስፈጸሚያ ውል ባለፉት ሁለት ዓመታት ከደረሰው ዕልቂት፣ ውድመትና ምስቅልቅል ውስጥ መውጣት የሚያስችል ዕድል ተገኝቷል።

ከስምምነቱ በፊት የነበረውን የትግራይ ህዝብ

ሰላም ከግሰሰብ አገደ እንደ ሀገር ጥቅሙ ዘርፈ ብዙ ነው። ሰጦርነት ይውል የነበረውን ኢኮኖሚ ይታደጋል፤ ኢንቨስትመንትና ቱሪዝምን ያበረታታል፤ ዜጎች በሀገራቸው ላይ ተረጋግተው እንዲሰሩና ትርፋማ እንዲሆኑ ያስችላል፤ ሀገር ከድህነት ወጥታ በብልጽግና ጎዳና እንድትጓዝ መንገድ ይጠርጋል

ሁኔታ ብንመለከተው ሰላም ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ በቀላሉ እንድንረዳ ያስችለናል። በሰሜን ኢትዮጵያ የተከሰተውን ጦርነት ተከትሎ የትግራይ ገጠሮችና ከተሞች በጦርነት መታመስ ጀመሩ። በርካታ ወጣቶችም መሳርያ ታጠቁ። በተለይም በከተሞች አካባቢ ሰላምና መረጋጋት ጠፋ። ነዋሪዎችም የሰላም እጦት አንጃበባቸው ፤ በሰላም ወጥቶ መግባት ብርቅ ሆነ። በተለይ ባለፈው ዓመት ሰኔ ወር ላይ የትግራይ ኃይሎች በድጋሚ መቀለ ሲገቡ “እነዚህን ሁሉ ታጣቂዎች እንዴት መቆጣጠር ይቻል ይሆን?” የሚል ስጋት በርካቶች ያነሱት ጉዳይ ነበር። በወቅቱ ክልሉ ውስጥ ባሉ የተለያዩ ከተሞች ውስጥ ከነትጥቃቸው የሚታዩ ወጣቶች የስጋቱ ምንጭ እንደነበሩ ነዋሪዎች ይናገራሉ።

በበርካታ የትግራይ ከተሞች በተለይ ደግሞ በመቀለ የሚታዩ የሌብነትና የዘረፋ ወንጀሎች በርካታዎችን ያስጨነቀ ጉዳይ ነበር። በከተማዋ ውስጥ ዘረፋና ለዘረፋ ሲባል አስከ ግድያ የሚደርሱ ወንጀሎች እየተፈፀሙ እንደነበረ ነዋሪዎች ለቢቢሲ ተናግረዋል። ወጥቶ መግባት ብርቅ ነበር። የመንገድ ላይ ንጥቂያ፣ በሥራ ቦታ ስርቆት እንዲሁም ዘረፋ ያጋጥማል።

በየሰፈሩ የተባደኑ ወጣቶች ‘አለው’ ብለው የጠረጠሩት ግን ምንም የሌለውን ሰው ሳይቀር አደጋ ያደርሱበታል” ።የተለያዩ ነገሮችን ከሰዎች እጅ ላይ ለመዘረፍ ሲባል ሕይወት የሚያጠፋበት ሁኔታ በከተማዋ ውስጥ የተለመደ ነበር። ሠራተኞች ያለ ደሞዝ ለሁለት አመታት ያህል ለመኖር ተገደዋል። ፣ ነጋዴዎች የሚሸጡት ሸቀጥ አጥተው ሱቆቻቸው ባይ የሆነበትና የቀን ሠራተኞች ሥራ ፈትተው እርዳታ የሚጠብቁበት ሁኔታ ተፈጥሯል።

ከታሪካዊው የፕሪቶርያው ስምምነት በኋላ ግን ነገሮች ተለውጠዋል። የትግራይ፣የአማራና የአፋር ገጠሮችና ከተሞች ከጦር መሣሪያ ጨኸት ለመገለገል

ችለዋል። በአጠቃላይ ኢትዮጵያ እጩ ያለች። ከሰሜን ደግሞ በአፈ ጉባኤ ታደሰ ጫፎ የተመራ ልዩነት ቡድን መቀላን መርገጠ ደግሞ በሰላም ስምምነቱ ላይ የነበረውን ጥርጣሬ ወደ መተማመን እንዲሸጋገር አድርገዋል። የተቋረጡ መሰረተ ልማቶች ሰብአዊ ድጋፎችም በተጠናከረ ሁኔታ እንዲቀርቡ ምቹ ሁኔታን ፈጥሯል።

በተለይም በጦርነቱ ምክንያት የተቋረጡ መሰረተ ልማቶችንና ሰብአዊ ድጋፎችን በሚፈለገው መልኩ ማድረስ ተችሏል። አስከአለፈው ዕርብም 105ሺ910 ቶን ምግብ ነክ እና 8ሺ 624 ሜትሪክ ቶን ምግብ ነክ ያልሆኑ ድጋፎች ወደ ትግራይ የተላኩ ሲሆን ከ780 ሺ 755 ሊትር ነዳጅ ተጓጉዟል። በጥሬ ብር ደረጃም ከ800ሚሊዮን ብር በላይ ድጋፍ ተደርጓል።

በተጨማሪም የሰላም ስምነቱን ተከትሎ 80 የትግራይ ከተሞች የኤሌትሪክ ኃይል ተጠቃሚ ሆነዋል። መቀሌን ጨምሮ 27 ከተሞች የቴሌኮም አገልግሎት ተጠቃሚ ሆነዋል። ባንክን በተመለከተም ከ22 በላይ የንግድ ባንክ ቅርንጫፎችን ስራ ለማስጀመር በመጨረሻው ምዕራፍ ላይ ይገኛሉ። የኢትዮጵያ አየር መንገድም ከ18 ወራት በኋላ ወደ መቀሌ በረራ ጀምሯል።

ታህሳስ 19/ 2015 ዓ.ም ለመቀለ ነዋሪዎች የተለየች ነበረች። ለአስራ ስምንት ወራት ተቆራጠው የነበሩ ቤተሰቦች ተገናኝተዋል። ደም እፋሳሽን ጦርነት ተከትሎ ትራንስፖርትም ሆነ መሰረታዊ አገልግሎቶች በተቆረጠባት ትግራይ ክልል በረራ እንደገና ተጀምሯል። የበረራ አገልግሎት መጀመሩን ተከትሎ ከአዲስ አበባ ባሌ አየር ማረፊያ እኩለ ቀን ላይ የተነሳው አውጮጥን መቀለ ካረፈ በኋላም በተለያዩ ስሜቶች የተዋጡ መንገደኞች ታይተዋል። መንገደኞችም በመቀለ አሉላ አባገጋ አየር ማረፊያ ሲደርሱም መሬቱን ሲሰለሙ፣ በርካቶች ሲለቀሱ፣ ሲተቃቆም ታይተዋል። ለአንድ ዓመት ተኩል ያላይዋቸውን ቤተሰቦች፣ ወዳጆች ዘመዶችም ጋር አንገት ለአንገት ተቃቅፈው ሲለቀሱ ተስተውለዋል።

በአጠቃላይ በኢትዮጵያ የሰላም አየር መንፈስ በመጀመሩ ዜጎች ወደ ተረጋጋ ህይወታቸው መመለስ ጀምረዋል። መቀሌ ያሉት ወደ አዲስ አበባ ፣አዲስ አበባ ያሉት ወደ መቀሌ መንቀሳቀስና ለሁለት አመታት የናፈቁቸውን ዘመዶቻቸውን በማግኘት ላይ ናቸው። በትግራይ አሻቅቦ የነበረውም የሸቀጦች ዋጋ ከሰላም ስምምነቱ በኋላ መውረድ ጀምሯል። 18ሺ ደርሶ የነበረው የሙቶ ኪሎ የጤፍ ዋጋ አሁን ወደ 5ሺ ብር ወርዷል። የተለያዩ የፍጆታ ዕቃዎችም በተመጣጣኝ ዋጋ እየቀረቡ ነው።

ይህ ነው የሰላም ትሩፋት። ዜጎች የሰላም አየር እንዲተነፍሱ፣ከቦታ ወደ ቦታ በቀላሉ ተንቀሳቅሰው እንዲሰሩ፣እንዲሟሩ፣ እንዲኩሉ፣እንዲደሩ ያስችላቸዋል። ሰላም ከግለሰብ አልፎ እንደ ሀገር ጥቅሙ ዘርፈ ብዙ ነው። ለጦርነት ይውል የነበረውን ኢኮኖሚ ይታደጋል፤ኢንቨስትመንትና ቱሪዝምን ያበረታታል፤ዜጎች በሀገራቸው ላይ ተረጋግተው እንዲሰሩና ትርፋማ እንዲሆኑ ያስችላል፤ሀገር ከድህነት ወጥታ በብልጽግና ጎዳና እንድትጓዝ መንገድ ይጠርጋል።

ኢትዮጵያውያን ባለፉት ሁለት አመታት የጦርነትን አስከፊነት በውሉ ተረድተውታል። ጦርነት ልዩነትን የሚያሰፋ፣ጠላትነትን የሚፈጥርና ጥላቻን የሚያነግስ ነው። ለዘመናት በአብሮነት የኖሩ ዜጎች በጦርነት ምክንያት የተሳሰሩበት ገመድ ለላላ ብሎም ሊጠጠስ ይችላል። የሰላም ስምምነቱ በጦርነቱ ምክንት ተፈጥሮ የቆየውን የሕዝቦች መራራቅ መልሶ ለመቀጠልና ኢትዮጵያዊነት ቦታውን እንዲይዝ ያደርጋል። የህዝቦች የእርስ በእርስ ትስስር መልሶ እንዲጠናከር በር ይከፍታል። በቀልና ቁርሾን ይሸራል። ጠላትን ያሳፈፍራል፤ወዳጅን ያኮራል።

ጦርነት የሀገርን ገጽታ ያበላሻል። የውጭ ጣልቃ ገብነትንም ያበረታታል። ስለዚህም ሰላም ውይይቱ መተግበር መጀመሩ ላለፉት ሁለት አመታት ጎድፎ ነበረውን የኢትዮጵያ ገጽታ መ ልሶ

እንዲታደስ ያደርጋል። በዚህም ሸሽ ተው የቆዩ የውጭ ኢንቨስተሮች መልሰው ወደ ኢትዮጵያ እንዲያመጡና ኢኮኖሚውም እንዲነቃቃ ያደርጋል። በሰላም ዕጦት ምክንያት ፈታቸውን አዙረው የነበሩ ቱሪስቶችም መልሰው ኢትዮጵያን እንዲጎበኙ ዕድል ይሰጣል።

ሆኖም ሰላምን መጠበቅና መንከባከብ ካልተቻለ መልሶ በጦርነት አዙሪት ውስጥ የመግባት አጋጣሚ ሊኖር ይችላል። በተለይም እንደ ኢትዮጵያ ዘመናትን በጦርነት ውስጥ ለቆየ ሀገር ዘላቂ የሆነ የጦርነት ማስወገጃ ስልት መንደፍ ከመንግስት የሚበቅ ቢሆንም ዋነኛው የሰላሙ ባለቤት የሆነው የኢትዮጵያ ህዝብ ግን የተገኘውን ሰላም ጠብቆ የማቆየት ግዴታ አለበት።

የኢትዮጵያ ህዝብ በየዘመናቱ በሚነሱ ጦርነቶችና ግጭቶች ሰለባ ሲሆን የቆየ በመሆኑ ከአንግዲህ ወዲህ ችግሮችን በውይይት ከመፍታት ባሻገር ጦርነት ጊዜው ያለፈበት አማራጭ መሆኑን መንገድ ማመልከት አለበት፤አሻፈርኝ የሚሉትንም አንቅሮ ሊተፋቸው ይገባል። በህዝብ ተቀባይነት የሌለው አካል ያለመውን እኩይ ሃሳብ ማስፈጸም አይችልምና የጦርነትና የግጭት አባቤ ያላቸው አካላት ከአንግዲህ ወዲህ በኢትዮጵያ ምድር ስፍራ ሊኖራቸው አይገባም።

ኢትዮጵያ በርካታ የቤት ስራዎች ያሉባት ሀገር ነች። እነዚህ የቤት ስራዎች ሊሰሩ የሚችሉት ደግሞ ሰላም ሲኖር ነው። ስለዚህም የአገር ጉዳይ ያገባናል የሚሉ ወገኖች በሙሉ ለመነጋገርና ለመደማመጥ ጊዜ መስጠት አለባቸው። በአሁኑ ጊዜ በኢትዮጵያ ፅኑ የሆነ የምግብ ችግር አለ። የኑሮ ውድነቱ እየባሰበት ነው። የሥራ አጥነቱ መጠን በፍጥነት እያሻቀበ ነው። የአገሪቱ የዕዳ ጫና ከባድ ነው። ጥራት ያለው የትምህርትና የጤና አገልግሎት ተደራሽነት በጣም ዝቅተኛ ነው። በአየር ንብረት ለውጥ ምክንያት በተፈጥሮ ሀብቶች ላይ ከፍተኛ ጉዳት እየደረሰ ነው። በገጠርም ሆነ በከተማ የሚኖሩ በርካታ ሚሊዮኖች ከድህነት ወለል በታች ይኖራሉ። እነዚህን ችግሮች መፍታት የሚቻለው ሰላም ሲኖር ነው።

በ21ኛው ክፍለ ዘመን ህዝብ የሚጠይቀው አንድ ነገር ብቻ ነው። ሕዝብ የሚፈልገው ሰላሙን በዘለቁታዊነት የሚያረጋግጥለት፣ ከድህነት አረንቋ ውስጥ የሚያወጣውና ነገን ብሩህ የሚያደርግለትን አካሄድ ነው። እናም በዚህ መንገድ ኢትዮጵያ መጓዝ ጀምራለች።

ኢትዮጵያ በጦርነት ውስጥ ሆና በግብርናና በአካባቢ ጥበቃ ትንግርታዊ ለውጦችን ማስመዘገብ ችላለች። ስንዴ ከራሷ አክልፎ ወደ ውጭ ለመላክ በመጨረሻው ምዕራፍ ውስጥ ትገኛለች። በአካባቢ ጥበቃ ረገድም በአራት አመታት ውስጥ ከ25 ቢሊዮን በላይ ችግኞችን በመትከል አለምን አስደምማለች። እነዚህ ስኬቶች ሌሎች ተጨማሪ ስኬቶችን እንዲወልዱ አሁን የተፈጠረውን አንጻረዊ ሰላም በዘላቂነት ማስጠበቅ ይገባል።

በፕሪቶርያ የተካሄደው የሰላም ስምምነት ታሪካዊና ለኢትዮጵያም ዘላቂ ሰላም የማስፈን አቅም ያለው ነው። በጦርነት ውስጥ ለነበረው ህዝብም ትልቅ መድህን ይዞ ከመምጣቱም ባሻገር በታሪክም ተጽፎ ለትውልድ የሚተላለፍ ነው። ይህንኑ መነሻ በማድረግ ይመስላል የፕሪቶርያው የሰላም ስምምነት በቀጣዩ የአፍሪካ ሕብረት ጉባኤ በተሞከሮነት እንደሚቀርብ በአፍሪካ ሕብረት የፖለቲካ ፣ የሰላም እና ደኅንነት ጉዳዮች ኮሚሽን አምባሳደር ባንኮሌ አዲዎዬ የተናገሩት ።

የሰላም ዋጋምን ያህል እንደሆነ ከትናንትም ሆነ ከዛሬ ታሪካችን ከኛ በላይ ሊያውቅና ሊረዳ ይችላል ብሎ ማሰብ ከየዋህነት በላይ ሞኝነት ነው ፣ከዚህ ተጨባጭ እውነታ በመነሳት በሀገራችን የሰፈነውን አንጻራዊ ሰላም አስጠብቆ ወደ ተሸለ ደረጃ ለማድረስ ሁላችንም መረባረብ ይጠበቅብናል ።ለዚህ ደግሞ የአለት ተለላት አእምሮ ምኞት እና መንፈሳዊ ዝግጁነት ያስፈልገናል።

ኢኮኖሚ

ሳይንስና ቴክኖሎጂ

ተገልጋዮችን ከእንግልትና ካልተገባ ወጪ የታደገው፣ ስራን ያሳሰጠው የኤሌክትሮኒክ እገልግሎት

ወርቅነሽ ደምሰው

የመንግሥት አገልግሎት ሰጪ ተቋማት ለዜጎች የሚሰጧቸው አገልግሎቶች ብዙ ምልክቶችና እንግልቶች የበዛባቸው፤ ለአላስፈላጊ ወጪና ለምሬት የሚዳርጉ የቅሬታ ምንጭ ሆነው ቆይተዋል። ይህን አሰራር ለመፍታት ሲሰራ ቢቆየም፣ ከጥሩ ግዝፈትና ስፋት አኳያ በሚፈለገው መልኩ የዜጎችን ምልክቶችና እንግልቶች እንዲሁም የሁለትና ጊዜ ብክነትን ማስቀረት ሳይቻል ቀርቷል።

ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ግን በአገልግሎት አሰጣጡ ረገድ የተለያዩ የአሠራር ማሻሻያዎች እየተደረጉና መሻሻሎች እየታዩ ምንጭ ናቸው። ምስጋና ለቴክኖሎጂ ይሁንና አሁን ቴክኖሎጂን በመጠቀም የአገልግሎት አሰጣጡን ለማዘመን እየተሰሩ ያሉ ሥራዎች መሻሻል እየታየባቸውና ተስፋ ፈንጣቂ እየሆኑ መምጣታቸውንም ነው መረጃዎች የሚያመለክቱት።

ባለገበት የዲጅታል ዘመን የዜጎችን ኑሮ ቀላል በማድረግ ፈጣን፣ ጊዜንና ወጪን የሚቆጥብ አገልግሎት ለመስጠት የሚያስችሉ ቴክኖሎጂዎችን መጠቀም እጅግ ወሳኝ ነው። ሀገራችን እየተገበረችው በሚገኘው የአሥር ዓመቱ መሪ የልማት እቅድ ላይ እንደተመላከተው፣ በኢትዮጵያ ዲጅታል ኢኮኖሚን ለመገንባት ያለመውን ግብ ለማሳካት የተቋማትን አገልግሎት አሰጣጥ በማዘመን ወደ ዲጅታል መቀየር ልማት እንዲፋጠን ማድረግ ነው። ይህንን እቅድ ከግብ ለማድረስ አገልግሎቶችን ማዘመን ያስፈልጋል፤ ይህ ስራ ወጪ ቆጣቢ ቴክኖሎጂዎችን በመጠቀም ዜጎች ለእንግልት ሳይዳረጉ ባለበት ሆነው አገልግሎቶችን በቀላል ዘዴ እንዲያገኙ ለማድረግ የሚያስችሉ ቴክኖሎጂዎች በማልማት ጥቅም ላይ እንዲውሉ ማድረግን ይጠይቃል።

ቴክኖሎጂዎችን የማልማት ኃላፊነት የተሰጠው የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር የተለያዩ ቴክኖሎጂዎችን በማልማት ጥቅም ላይ እንዲውሉ እያደረገ ይገኛል። ከእነዚህ ውስጥም አንዱ የአገልግሎት አሰጣጥን የሚያዘመኑ ቴክኖሎጂዎችን በመጠቀም የወረቀት ሥራን በማስቀረት አገልግሎቶችን ማሻሻል የሚያስችሉ ቴክኖሎጂዎች በማበልጸግ ሥራ ላይ እንዲውሉ ማድረግ ነው።

በዚህም የመንግሥት ተቋማትን አገልግሎት አሰጣጥ ለማዘመን የሚያስችል የአንድ መስኮት አገልግሎት ወይም ኢ-ሰርቪስ(eservices) አገልግሎት ሥራ እንዲውል አድርጓል። ይህንን ቴክኖሎጂ እየተጠቀሙ ያሉ የመንግሥት አገልግሎት ሰጪ ተቋማት በኢ-ሰርቪስ/ ደገግ/ ፕላትፎርም/ በኤሌክትሮኒክስ ተጠቅመው አገልግሎት አሰጣጣቸውን እያዘመኑ ናቸው። አገልግሎት አሰጣጣቸውን በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ/ ኢ-ሰርቪስ/ ያደረጉ ተቋማት ደግሞ የከፍተኛ ሥርዓታቸውን በማስተሳሰር አገልግሎት አሰጣጣቸውን ወደ ከፍተኛ ደረጃ ለማድረስ እየሰሩ ይገኛሉ።

በዛሬው የሳይንስና ቴክኖሎጂ አምዳችን የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ያበለጸገው የኤሌክትሮኒክስ /ኢ-ሰርቪስ/ አገልግሎት በምን ሁኔታ ላይ እንዳለ ፣ አገልግሎት አሰጣጣቸውን በኢ-ሰርቪስ ያደረጉ ተቋማት እንዴት እየተጠቀሙበት ስለመሆናቸው ዳሰናል።

የኤሌክትሮኒክስ እገልግሎት/ ኢ-ሰርቪስ/

የኤሌክትሮኒክስ አገልግሎት/ ኢ-ሰርቪስ/ ማለት ዜጎች ከመንግሥት ተቋማት የሚፈልጉትን አገልግሎት ባሉበት ቦታው ሆነው በበይነመረብ (በኢንተርኔት) አማካይነት ማግኘት የሚችሉበት ነው። የኢ-ሰርቪስ አገልግሎት አሰጣጥ ከዚህ በፊት ዜጎችን ለእንግልትና ለምልልስ የሚዳርጉ አሠራሮችን በመቀየር አገልግሎቶችን ወደ አንድ በማምጣት በኤሌክትሮኒክ ዘዴዎች ተጠቅመው አገልግሎት እንዲሰጡ ያስችላል። ይህ ደግሞ ከዚህ በፊት ዜጎች አገልግሎቱን ለማግኘት የሚያጠፉትን ጊዜና የሚያወጡትን ያልተገባ ወጪ በማስቀረት ባሉበት ቦታ ሆነው የሚፈልጉትን የትኛውንም አይነት አገልግሎት እንዲያገኙ ያስችላል።

የኢ-ሰርቪስ አገልግሎት የሦስትዮሽ ጥምረትን

ይፈልጋል፤ አገልግሎት ፈላጊ ዜጎች የህብረተሰብ ክፍሎችን/፤ አገልግሎት የሚሰጡ ተቋማት እና ቴክኖሎጂውን የሚያቀርቡ አካላትን አንድ ላይ አጣምሮ የሚይዝና ቅንጅታዊ ሥራ የሚጠይቅ ነው።

ኢ-ሰርቪስ አገልግሎት ፈላጊ አካላት ባሉበት ሆነው በሞባይል ፣ በላፕቶፕ ወይም በማንኛውም ኢንተርኔት መጠቀም የሚያስችል ቁስ ተጠቅመው የሚፈልጉትን አገልግሎት መጠየቅ የሚችሉበት ነው። አገልግሎት ፈላጊዎች www.eservices.gov.et የሚለውን ጽረገጽ በመጠቀም ለአገልግሎት አሰጣጡ አስፈላጊ የሆነ መረጃዎች በፕላት ፎርም ላይ ይጫኑና ጥያቄያቸውም በአገልግሎት ሰጪ ተቋማት በኩል ይታያል፤ አስተያየት የሚያስፈልገው ከሆነ ባሉበት ሆነው በዚያው በፕላት ፎርም አማካይነት ምላሽ እንዲያገኙ ይደረጋል። በመቀጠልም ከፍተኛ የሚያስፈልግ ከሆነ ከፍተኛ የሚከፍሉበትን ዘዴም እዚያው ላይ ያገኛሉ። ይህንን ሁሉ ከፈጸሙ በኋላ በመጨረሻም የሚደርሳቸውን አጭር የጽሑፍ መልዕክት በመያዝ አንድ ጊዜ ብቻ አገልግሎቱን ወደ ሚፈልጉበት ተቋም ይሄዳሉ።

ቴክኖሎጂውን በማልማት ለተቋማት የሚያቀርበው የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ተቋማት ለተጠቃሚዎች የተሻለ አገልግሎት ሊሰጡ የሚችሉባቸው ሁኔታዎች ቀልጣፋ እንዲሆኑ ለማድረግ እየሰሩ ይገኛል። በዚህ በኢ-ሰርቪስ /ፕላትፎርም/ አገልግሎት እስካሁን 25 ተቋማት የተካተቱ ሲሆን፣ 326 አገልግሎቶች በቀጥታ ስርጭት/ በአንላይን አገልግሎት እየተሰጡ ናቸው። በእነዚህ አገልግሎቶች ውስጥ የከፍተኛ ሥርዓት አብሮ እንዲሰጥ ለማድረግ በተሰራው ሥራ ከከፍተኛ ሥርዓት ጋር የተሳሰሩ አገልግሎቶች ይኖራሉ። ቀሪዎቹን ደግሞ ከከፍተኛ ሥርዓት ጋር የማስተሳሰር ሥራ እየተሰራ መሆኑን ነው የሚኒስቴር መስሪያ ቤቱ መረጃ የሚያመለክተው።

የአገልግሎቱ ተጠቃሚ ተቋማት

የኤሌክትሮኒክስ አገልግሎትን ከተቀላቀሉት ተቋማት መካከል የመንግሥት ግዥና ንብረት ባለስልጣን አንዱ ነው። የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ቴክኖሎጂውን ካለማው በኋላ ባለስልጣኑ የሚሰጣቸውን አገልግሎቶች ወደ ኢ-ሰርቪስ ሲሰጡ በማስገባት ቀዳሚ የአገልግሎቱ ተጠቃሚ መሆኑን የህዝብ ግንኙነትና ኮሙኒኬሽን ዳይሬክተሩ አቶ ሰጠኝ ገላን ገልጸዋል።

አቶ ሰጠኝ እንዳብራሩት፣ አሁን ላይ ወደ 72 የሚደርሱ ተቋማት በቋሚነት አገልግሎቱን እየተጠቀሙ ናቸው፤ 123 ጨረታዎች በጽረ ገጽቸው www.Egpp.ppa.gov.et በቀጥታ ስርጭት /በአንላይን/ ላይ ይገኛሉ። የባለስልጣኑ ድረገጽ ሲከፈት የሚያሳየው የጨረታዎችን ብዛት፣ እየተገመገሙ ያሉ ጨረታዎችን ፣ ምንያህል አቅራቢዎች እንደተመዘገቡ እና የመሳሰሉትን መረጃዎች ነው። በዚህ አሠራር በመጠቀም እስካሁን ድረስ ወደ 292 ጨረታዎች ወጥተዋል። 5ሺ540 የሚሆኑ አቅራቢዎች ተመዝግበዋል፤ ይህ የሚያሳየው አሠራር ግልጽነት የተሞላበትን ትስስር ያለው እንደሆነ ነው።

የኤሌክትሮኒክስ አሠራር ብዙ ለውጦችን ያመጣና ጊዜን የሚቆጥብ እንዲሁም ጥራት የሚጨምር ነው ያሉት አቶ ሰጠኝ። ጨረታው ለሁሉም ክፍት በመሆኑ ሁሉም መሳተፍ ይችላል ሲሉ ይጠቁማሉ። ይህ መሆኑም የተጫራቾች ቁጥር እንዲጨምር ያደርጋል፤ የተጫራቾች ቁጥር ሲጨምር በአነስተኛ ዋጋ የማቅረብ ሁኔታ ስለሚጨምር ለመንግሥት የሚያስገኘው ጠቀሜታም ይጨምራል። ሙስናንም ሙሉ ለሙሉ ማጥፋት ይቻላል ባይባልም፣ በጣም መቀነስ ይቻላል ሲሉ አብራርተዋል።

የኤሌክትሮኒክስ ዘዴን በመጠቀም አገልግሎት መስጠት በርካታ ጠቀሜታዎች እንዳሉት የሚናገሩት አቶ ሰጠኝ፣ የከፍተኛ ሥርዓቱም ቢሆን ከባንክ ሲስተም ጋር የተያያዘ ከፍተኛ እንደሆነ ይገልጻሉ። በዚህ ሂደት የጨረታው አሸናፊዎች ወደ ተቋማት (ጨረታውን ወደ አወጣው አካል ዘንድ) መሄድ የሚጠበቅባቸው እቃ ለማቅረብ ብቻ መሆኑን ጠቅሰዋል።

ተቋማት አገልግሎታቸውን ወደ ኤሌክትሮኒክ ዘዴ ከመቀየራቸው በፊት የለመዱትን አሰራር በመከተል በፍጥነት ቴክኖሎጂውን ለመቀበል ተቸግረው እንደነበር የሚያስታውሱት አቶ ሰጠኝ ፣ ይህም ተቋማት

በ 2015 በጀት ዓመት መጨረሻ ወደ 700 /ሰባት መቶ/ የሚሆኑ የኤሌክትሮኒክስ እገልግሎቶችን በማልማት ወደ ሥራ ሰማስገባት እየተሰራ ነው። 2ሺ 500 እገልግሎቶች ወደ ዲጅታል የሚቀየሩ ሲሆን፣ ይህም 85 በመቶ የሚሆነውን ተገልጋይ የኤሌክትሮኒክስ እገልግሎት ተጠቃሚ ማድረግ ያስችላል

ለቴክኖሎጂው ሰጥተው የነበረው ትኩረት አካላት መሆኑን እንደሚያሳይ ይናገራሉ። አሁን ላይ ግን ተቋማትን ወደ ሲስተም እንዲገቡ ግፊት በማድረግ ብዙ ተቋማት ወደ ሲስተም እንዲገቡ እየተደረገ መሆኑን ያመለክታሉ።

በኤሌክትሮኒክስ ዘዴ አገልግሎት እየሰጡ ያሉ የተቋሙ ተገልጋዮች አገልግሎቱን አስመልክቶ እየሰጡ ያሉት አስተያየት አበረታች ነው ያሉት አቶ ሰጠኝ፤ ተገልጋዮች ጊዜያቸውን እና ወጪያቸውን እንደቆጠላቸው መግለጻቸውን ይናገራሉ ። ለአብነት የባለስልጣኑ ተገልጋዮች የጨረታ ሰነድ ለመግዛት እንዲሁም ጋዜጣ ለማገልገል የሚያወጡትን ወጪ ጊዜና ጉልበት የቀነሰላቸው መሆኑን በመጥቀስ፣ አገልግሎቱን ሊቀጠል የሚገባው ሲሉ መግለጻቸውን ነው አቶ ሰጠኝ ያብራሩት።

እስካሁን ወደሲስተሙ ያልገቡ ተገልጋይ መኖራቸውን የጠቆሙት አቶ ሰጠኝ፣ እነዚህ አካላት በሀገራችን ብዙ አቅራቢዎች ያሉ ሲሆን የመንግሥት ግዥ ባለስልጣን ኢ ጂፕ ፖርታል/ e-GP Portal /ገብተው ሲመዘገቡ ብቻ ነው ጨረታ ላይ መሳተፍ የሚችሉት ይላሉ፤ ይህን አውቀው ራሳቸውን ከመዘናጋት ማውጣት እንዳለባቸው አስታውቀዋል።

የኢትዮጵያ የሂሳብ አያያዝና የአዲት ቦርድ ዋና ዳይሬክተር ሂክመት አብይላ በበኩላቸው፣ ተቋሙ ከተመሰረተ ሁለት ዓመት እንዳልሞላው ጠቅሰው፣ በኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ሰርቨር በመጠቀም ወደ ኢ-ሰርቪስ አገልግሎት በመግባት አገልግሎቱን በመጠቀም

ተቋሙ ቀዳሚ ከሆኑት ተርታ መሰለፉን ይናገራሉ።

አሳቸው እንደሚሉት፣ ኢ-ሰርቪስ አገልግሎት የተቋማቸውን አገልግሎት አሰጣጥ እያዘመነና ቀልጣፋ እያደረገ ነው። ተቋሙ የኢ-ሰርቪስ አገልግሎት ከጀመረ በኋላ ሲቸገር የነበረው የከፍተኛ ሥርዓት አብሮ ባለመካተቱ እንደነበር አስታውሰው፣ የከፍተኛ ሥርዓቱን ከቴሌብር ጋር በማስተሳሰር አገልግሎት መስጠት እንዲጀመር መደረጉ ለጥሩ መፍትሔ መገኘቱን አመለክተዋል።

የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስቴር ሁሉንም የመንግሥት አገልግሎቶች ለዜጎች ተደራሽ ለማድረግ እና ዜጎች ባሉበት በአጭር ጊዜ አገልግሎት ማግኘት የሚያስችል የአንድ መስኮት አገልግሎት ዘዴ በማልማት ሁሉም ማህበረሰብ ተጠቃሚ እንዲሆን እየሰራ እንዳለ ይታወቃል። የኤሌክትሮኒክ ሥርዓቱ የመንግሥት ተቋማትን የአሠራር ሥርዓት በማዘመን ቀልጣፋ አሰራር እንዲኖር የሚያግዝና ዜጎች የመንግሥት አገልግሎቶችን በቀላሉ የሚያገኙበትን ዘዴ በመቀየስ ምቹ፣ ቀልጣፋና ተጠያቂነት ለማምጣት የሚያስችል ዘዴ ነው።

በሀገር በቀል የኢኮኖሚ ማሻሻያው ኢትዮጵያ የአድገት ግብጽን ለማሳካት ሁሉን አቀፍ ዲጅታል ኢኮኖሚ መፍጠር እንደሚያስፈልጋት የኢኮኖሚና ቴክኖሎጂ ሚኒስትር ዴኤታ ሀሪያ አሊ ይናገራሉ።

በመንግሥት ተቋማት ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን / አይ.ሲ.ቲን/ በመጠቀም በርካታ ሥራዎች ተሰርተዋል። ከእነዚህም ሥራዎች ውስጥ የቤሔራዊ የኤሌክትሮኒክስ አገልግሎት አስተዳደር ሥርዓት ዘዴ /ፕላትፎርም/ ወይም የአንድ መስኮት የኢ-ሰርቪስ አገልግሎትን ማገልበት ይገኛበታል። ይህ የአሠራር ሥርዓት የመንግሥት ተቋማት የኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂን በመጠቀም በኤሌክትሮኒክስ የታዘዘ የቀጥታ /የአንላይን/ አገልግሎት እንዲሰጡ የሚያስችል የመረጃ ሥርዓት በመዘርጋት ለዜጎች የሚሰጡ አገልግሎቶች የተሳለሙ እንደሆኑ የሚያስችል መሆኑን ሚኒስትር ዴኤታዎ አብራርተዋል።

አሳቸው እንደሚሉት፣ በሀገራችን የተጀመረው የኤሌክትሮኒክስ አገልግሎት አሰጣጥ የመንግሥት አገልግሎቶችን በቀጥታ /አንላይን/ መስጠት ከማስቻሉ ባሻገር መረጃዎችን ዲጅታል ማድረግና ስነ-ምግባርን ያስችላል። ተገልጋዮች አገልግሎት ለማግኘት ወደ መንግሥት ተቋማት የሚደርጉትን አላስፈላጊ ምልልስ መቀነስ እና በጊዜ ሂደት ምልልስ እንዳይኖር ለማድረግም ያስችላል።

ይህ አሠራር በኤሌክትሮኒክስ አገልግሎቶች የተለያዩ ተቋማት የመረጃዎችን አሰጣጥ አገልግሎት ተናባቢ እንዲሆን የሚያደርግ መሆኑን ሚኒስትር ዴኤታዎ ጠቅሰው፣ የመንግሥት ተቋማትም ለሚያቀርቡት አገልግሎት የተሰጡ አስተያየቶችንና ግብረ መልሶችን በቀላሉ ለማወቅ እንደሚያስችላቸው ይናገራሉ። ለአብነትም መረጃዎች ግልጽና ወጪ ቆጣቢ በሆነ መልኩ በቀላሉ ለህብረተሰብ ተደራሽ እንዲሆኑ ማድረግ እንደሚያስችልም ያመለክታሉ።

ሚኒስትር ዴኤታዎ አንዳሉት፣ ይህ የኢ-ሰርቪስ አሰራር /ፕላትፎርም/ www.eservices.gov.et በሚል ድረገጽ አድራሻ ውስጥ በመግባት የተለያዩ ተቋማት አገልግሎቶችን ወደዚህ ፕላት ፎርም በማስገባት ለደንበኞቻቸው አገልግሎት እንዲሰጡ ያስችላቸዋል ። በሀገር በቀል የኢኮኖሚ ማሻሻያው የአሥር ዓመት የልማት እቅድ መሠረት በ2015 በጀት ዓመት መጨረሻ ወደ ሰባት መቶ የሚሆኑ የኤሌክትሮኒክስ አገልግሎቶችን በማልማት ወደ ሥራ ለማስገባት እየተሰራ ነው። 2ሺ 500 አገልግሎቶች ወደ ዲጅታል የሚቀየሩ ሲሆን፣ በዚህም 85 በመቶ የሚሆነውን ህብረተሰብ ክፍል የኤሌክትሮኒክስ አገልግሎት ተጠቃሚ ማድረግ ይቻላል።

በዚህ መሠረት በርካታ ተቋማት አገልግሎታቸውን ለህብረተሰቡ እየሳወቁ እንደሚገኙ የተናገሩት ዴኤታዎ፣ የከፍተኛ ሥርዓት ትስስሩም ከኢትዮ ቴሌኮም ጋር የሚፈጠር መሆኑን አመለክተዋል። ዜጎች በአገልግሎት ብቻ ሳይሆን የከፍተኛ ሥርዓቱን በቀጥታ /በአንላይን/ በቴሌ ብር አማካይነት እንዲያገኙ መደረጉ አገልግሎት አሰጣጡን ቀልጣፋ እንዲሆን እና በአገልግሎት አሰጣጥ ረገድ የሚስተዋሉ ችግሮችን ለመቀነስ እንደሚያስችል ገልጸዋል።

ወቅታዊ ትንታኔ

የሰላም ስምምነቱ መሬት እንዲረገጥ የመንግስት ቁርጠኝነት

አስመረት ብስራት

የቀድሞው የናይጄር ፕሬዚዳንት አሉሴን ኦባንጅ የኢትዮጵያ መንግስትና ህወሓት በፕሪቶሪያው የሰላም ስምምነት ላይ መድረሳቸውን ይፋ ካደረጉ ታህሳስ 23 ቀን 2015 ዓ.ም. ሁለት ወር ሞላው። በሁለት ወራት ውስጥ የሰላም ስምምነቱን ለማፅናት የተለያዩ ተግባሮች ሲከናወኑ ከመቆየታቸውም በላይ ሰላምን በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አፈ-ጉባኤ በአቶ ታገሰ ጫፎ የሚመራ ከፍተኛ የመንግሥት የልዑካን ቡድን ወደ መቀሌ መሄዱ መንግስት ለሰላም ያለውን ቁርጠኝነት ያሳየ መሆኑን የሚያመለክት ነው።

መንግስት የሰላም ስምምነቱ መሬት እንዲረገጥ ባሳየው ቁርጠኝነት ዙሪያ ያነጋገርናቸው ፖለቲከኞችና የህዳሴ ግድብ ፕሮጀክት ማስተባበሪያ ፅህፈት ቤት ዋና ዳይሬክተር ዶክተር አረጋዊ በርሄ፤ የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል አሰታዝ ካሚል ሸምሱና የኢትዮጵያ ሶሻል ዴሞክራቲክ ፓርቲ (ዩኤዲሪፓ) ፕሬዚዳንት ፕሮፌሰር በየነ ጴጥሮስ መንግስት ለሰላም መፅናት እያደረገ ያለው እንቅስቃሴ የሚያስመሰግነው መሆኑን ይናገራሉ።

ዶክተር አረጋዊ በርሄ መንግስት ከመጀመሪያው ጀምሮ በክልሉ የተነሱ ችግሮችን በሰላም ለመፍታት በርካታ ጥረቶች ሲያደርግ መቆየቱን ይናገራሉ። ጦርነቱ ከመጀመሩም በፊት ሆነ ከተጀመረ በኋላ ሸምሱም በመላክ፤ የተለያዩ አለም አቀፋዊ የማህበረሰብ ተቋማትን በማስማራት፤ ከሁሉም የማህበረሰብ ክፍል አባላት፤ ታዋቂ ሰዎች ጭምር ሸምሱና በመላክ ተደጋጋሚ መከራ ሲያደርግ መቆየቱን፤ ከዘፍኛው ወገን ተቀባይነት ያላገኘበት ሁኔታ እንደነበረ አስታውሰዋል። በጦርነቱ ህይወት ከጠፋና ጉበረት ከወደመ በኋላም ቢሆን ለሰላም እጅ መዘርጋት መቻሉ መልካም መሆኑን በመጥቀስ ለህዝብ የሚጠቅም ነገር መደረጉ የመንግስትን የሰላም ፍላጎት የሚያሳይ ነው ይላሉ።

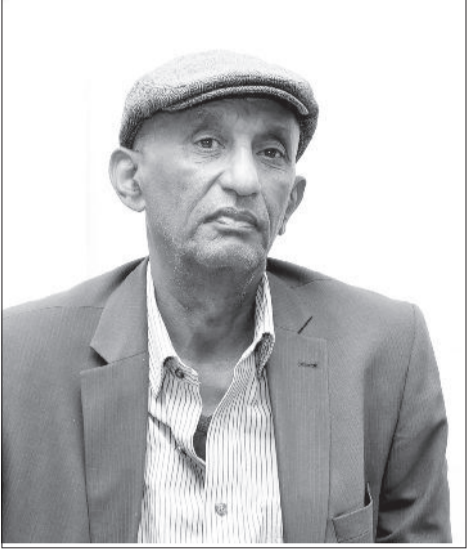
ከሁለት አመታት በኋላ የአፍሪካ ህብረት ጥሪን በመቀበል ወደ ፕሪቶሪያ በመሄድ ስምምነት ላይ መድረሱ ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያዊያን የሚበጅ፤ የሀገርን ሉአላዊነት ፈር የሚያስይዝና ለሁሉም አፎይታ የሚሆን ሁኔታ የፈጠረ መሆኑን ይናገራሉ። ይህ የሰላም ስምምነት በተለይም ለትግራይ ህዝብ ታላቅ አፎይታን የፈጠረ ሲሆን፤ ሁሉም አካላት ያሳዩት የሰላም ስምምነቱ መሬት ላይ ወርዶ የሚተገበር ሊሆን እንደሚችል የሚያሳይ ተስፋ መኖሩን ነው።

ዶክተር አረጋዊ፤ የፌዴራል መንግስት ከፍተኛ የልዑካን ቡድን ከሁለት ዓመት በኋላ ወደ መቀሌ ማቅናት የሁለት ወገኖች ስምምነት በተግባር እየዋለ ነው አይደልም? የሚለውን በቅርቡ ለመከታተልና ለማወቅ ያስችላል ይላሉ። በሰላም ስምምነት ላይ ምንም አይነት ጥርጣሬ ሳይሆን በፌዴራል መንግስት ባለስልጣናት ማህበራዊም ኢኮኖሚያዊም ጉዳዮች ላይ የሚታየው ሂደት ምን እንደሚመስል፤ የገደብና ያልተስተካከሉ ጉዳዮች ካሉ አሉን ለማቅናት መሄዳቸው ተገቢና የሚደገፍ ተግባር መሆኑን ነው የሚናገሩት።

የሰላም ስምምነቱ ለትግራይ ህዝብ ብቻ ሳይሆን ለመላው የኢትዮጵያ ህዝብ ትልቅ አፎይታን የሚሰጥ ነው። የትግራይ ህዝብ ለሁለት አመታት፤ ወጣቱ ከትምህርት ገበታው ርቆ ቆይቷል፤ ነዋሪው ያለሰራ በስጋት እየኖረ፤ ሁሉም አይነት አገልግሎቶች በተቋረጡበት በጨለማ እየቆየ የሕይወት ድንብር መኖራቸው አብቅቶ ወደ ሰላም መገባቱ ታላቅ አመራር ነው። ይህ ከብዙ መስዋዕትነት በኋላ የተገኘን ወርቃማ ሰላም ደግሞ መንከባከብ ግድ ነው ብለዋል።

የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል አሰታዝ ካሚል ሸምሱ በበኩላቸው፤ የፌዴራል መንግስት ከፍተኛ የልዑካን ቡድን ከሁለት ዓመት በኋላ ወደ መቀሌ ማቅናት የሰላም ስምምነቱ ተግባራዊነት አበረታች ደረጃ ላይ መሆኑንና መንግስት ለሰላም ያለውን ቁርጠኛ አቋም ያመለክታል ይላሉ።

ከሁለት ዓመታት በኋላ በሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አፈ-ጉባኤ በአቶ ታገሰ ጫፎ የሚመራ ከፍተኛ የመንግሥት የሥራ ኃላፊዎች የልዑካን ቡድን ወደ መቀሌ መሄዱ ልዩ ደስታን የፈጠረ ሲሆን የልዑካን ቡድኑ ወደ መቀሌ ማቅናት ሰላምን ከማብሰር በዘለለ በወረቀት ላይ የሰፈረው የሰላም ስምምነት ተግባራዊነቱ ወደ መሬት መውረዱን፤

ዶክተር አረጋዊ በርሄ

ለትግራይ ሕዝብ የሚደረገው ሰብዓዊ እርዳታ ከሪፖርት ባሻገር በተጨማሪ ምን እንደሚመስል እና የመሰረተ ልማቶችን ግንባታ መገምገም እንደሚጨምር ተናግረዋል። ያለፉት ሁለት አመታት የፈተናና የሩጫ ጊዜ የነበር መሆኑን ያስታውሱት አሰታዝ ካሚል፤ በተሰራው ዲፕሎማሲያዊ ስራ ችግሮች እየተፈቱ ወደ መደበኛ አሰራር መመለስ እየተቻለ ነው ብለዋል።

ጦርነቱ በተለይ ለኢትዮጵያ የውጭ ግንኙነት ትልቅ ፈተና ሆኖ ቆይቷል። ያም ሆኖ በህዝቡ፤ በሰላም አስከባሪ ሀይሎችና ዲፕሎማቶች እልህ አስጨራሽና የተባበረ እንደነበሩ ጥረት ፈተናዎች መፈታታቸውን ገልጸዋል።

በሰላም የሀገሪቱ ክፍል የነበረው አለመግባባት በስምምነት አልባት ማግኘቱ ከዚህ በኋላ በኢትዮጵያ ውስጥ የትኛውም ኃይል በግንግግ ካልሆነ በቀር በጦርነት ማሸነፍ እንደማይችል እንዲሁም ሌሎችም ወደ ሰላም እንዲመጡ መንገድ ያሳየ ከስተት መሆኑን ይናገራሉ። በደቡብ አፍሪካ የተደረገው የሰላም ስምምነት በር ከፋችና መላውን ሰላም ወዳድ የኢትዮጵያን ሕዝብ ያስደስተ እንደመሆኑ የአሁኑ የልዑካን ቡድኑ ወደ መቀሌ መጓዝም ለመላ ኢትዮጵያውያንና ለውጭ ኃይሎች ትልቅ ትርጉም ያነገበ ነው ብለዋል።

በተለያዩ አገራት የሰላም ስምምነት ተደርጎ ግማሹ ለተወሰነ ጊዜ ብቻ ተግባራዊ የተደረገ፤ ግማሹ ደግሞ ያልተሳካበት ሁኔታ በመኖሩ በእያንዳንዱ እንቅስቃሴ ተገቢው ጥንቃቄ መደረግ አለበት፤ ከዚህ አንጻር ግለሰቦችና ሚዲያዎች የነበረውን ቁስል ከሚያስታውሱና ጠላትነትን ከሚያባብሱ ነገሮች መቆጠብ አለባቸው የሚል አስተያየት ሰጥተዋል።

የኢትዮጵያ ሶሻል ዴሞክራቲክ ፓርቲ (ዩኤዲሪፓ) ፕሬዚዳንት ፕሮፌሰር በየነ ጴጥሮስ በበኩላቸው፤ መንግስት ሰላምን ለማፅናት የሚያደርጓቸው እንቅስቃሴዎች የሚደገፍ ይበል የሚያሰኝ ነው ይላሉ። መላው የሀገሪቱ ህዝቦች የሚፈለጉት ሰላም ነው። ሰላምን ደግሞ ካልተከባከቡትና የሚያስቀጥልን ነገር ካልሰሩ ሰላም ሊመጣ አይችልም። ይህንን ደግሞ መንግስት በመረዳት ሰላምን ላለማደናቀፍና ቀጣይነቱን ለማረጋገጥ የመንግስት ባለስልጣናትም ሆነ ሰላማዊው ህዝብን ያካተተ የሰላም እንቅስቃሴ መደረጉ ታላቅ ደስታን እንደሚፈጥር ይናገራሉ።

የመንግስት የልዑካን ቡድኑ የመቀሌ ጉዞ ለሰላም ቅድሚያ የሰጠ በፍፁም የሰላማዊነት መንፈስ በህዝብና ህዝብ መካከል ፈርሶ የቆየውን የግንኙነት ድልድይ የጠገን በመሆኑ ታላቅ ስኬት ነው።

ማንኛውም አካል ከሰላም ለመሸሸ የሚደረገው ምክንያት እንዳይኖር ቀጥተኛና ቀና መንገዶችን በመምረጥ ከፍተኛን መድፈን ያሻል የሚሉት ፕሮፌሰሩ የህዝቡ ኑሮ መኖር ወደ ሚገባው ሰላማዊ ሁኔታ ለመቀየር መንግስት ያሳየው ቁርጠኝነትም እጅግ ታላቅ ተግባር ነው ብለዋል።

በሀገ መንግስቱ መሰረት ሁሉም የፌዴራል መንግስቱ አካላት የሆኑ ክልሎች በሙሉ በፌዴራል መንግስቱ መተዳደር አለባቸው የሚለውን ሀሳብም ለማስቀጠል ይህን የሚያረጋግጥ ስራ እየተሰራ ነው። ህዝቡ ጦርነት ሰልጥኖት ሰላም በሚሻበት ጊዜ ላይ መደረሱም ለህዝቡ የሚገባውን ሰላም ለመስጠት ምቹ መደላድልን ይፈጥራል።

ፕሮፌሰር በየነ ጴጥሮስ

ለሰላም ስምምነት በስኬት አገልግሎት ለሁሉም ሰላማዊ ግንኙነት ውጤታማ ያደርጋል ብለዋል። ዶክተር አረጋዊ በርሄ በበኩላቸው፤ በቀጣይ የትግራይ ህዝብ ከጎረቤቶቹ አፋርና አማራ ህዝብ ጋር ቀደም ሲል የነበረውን የሰላም፤ የልማት ሁኔታ ከፍ አድርጎ ማስቀጠል ላይ ትልቅ የቤት ስራ ይቀራል። የህዝብ ለህዝብ ግንኙነቱ ላይ ቀጣይነት ያለውን ስራ መስራት የሚያስፈልገው። ከስር መሰረቱ በጥንቃቄ ተይዞ ለስኬት የሚበቃ የቤት ስራ፤ ሰላምን በደንብ ለማጥበቅ መከናወን ያለበት ተግባር ነው ይላሉ።

መላው የኢትዮጵያ ህዝብ ከጦርነቱ ድብብ ሞት፤ ስደት እና አካል መጉደልን ብቻ ነው ያተረፈው። በተለይ የጦርነቱ ቀጠና አካባቢ የነበረው ህብረተሰብ ወደ ሰላም መምጣቱና አሁንም የተገኘውን ሰላም መንከባከብ ተገቢ መሆኑን ይናገራሉ። ሰላምንም ለማስቀጠል ሁሉም ማህበረሰብም ሆነ የመንግስት አካላት እልህ አፍ ቁም በቀልን ወደ ጎን በመተው የሚያቀራርብ መልካም አሴት ላይ ትኩረት ማድረግ እንደሚገባቸው አብራርተዋል።

የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል አሰታዝ ካሚል ሸምሱ መንግሥት ለትግራይ ክልል የሚያደርገውን ተመሳሳይ የጦርነት ቀጠና በነበሩት አማራ፤ አፋር አካባቢዎች ሰብዓዊ ድጋፎችን የሚያደርስበት እና የወደሙትንም መሰረተ ልማቶች መልሶ የሚገነባበት ሁኔታ ሊኖር ይገባል ብለዋል። ለአማራና ለአፋር ክልሎችም ትኩረት ማድረግ ያስፈልጋል ያሉት አሰታዝ ካሚል ድጋፉን በአፋጣኝ እውን ለማድረግ ከሰላም አቀፋ ማህበረሰብ ድጋፍ ለማግኘት ከሚደረገው እንቅስቃሴ በተጓዳኝ ክልሎችን በማስተባበር ያሉንን የውስጥ አቅምቶ ለመጠቀም መጣር ወሳኝ መሆኑን ያስገነዝባሉ።

እንደ አሰታዝ ካሚል ማህበራሪያ፤ አንዳንድ የሰላም መንግሥታት እርዳታ ለመስጠት የሚያስቀምጡት ቅደም ሁኔታ ተገቢ አይደለም። አሁን ላይ ከሁሉም የሚቀድሙ ለተራብው ምግብ፤ ለተጠማው ውሃ፤ ለታመመው መድኃኒት፤ ጨለማ ውስጥ ላለው ደግሞ ብርንጫጭ ማቅረብ ነው። አሁን የተጀመረው ግንኙነት ወደ ሕዝብ ወርዶ የነበረውን ወንድማዊ ፍቅርም ወደ ቦታው መመለስ እጅግ ጠቃሚ እንደሆነ ጠቅመዋል።

ቀድሞም በወንድማዊነት ተከባብሮ የሚኖረው ህብረተሰብ በቅድሚያ ሰብአዊነትን አስቀድሞ ህይወት የማትረፍ ተግባር ላይ ትኩረት ማድረግ እንደሚገባ የተናገሩት አሰታዝ ካሚል፤ ከዚህ በመቀጠል የፈረሰውን የህዝብ ለህዝብ የግንኙነት ድልድይን ጠግኖ በመቻቻልና በመከባበር ቀጣይነት ያለው ስራ መስራት ለዘላቂ ሰላም መፍትሄ መሆኑን ያስረዳሉ።

እንደ አሰታዝ ካሚል ማህበራሪያ፤ አንዳንድ የሰላም መንግሥታት እርዳታ ለመስጠት የሚያስቀምጡት ቅደም ሁኔታ ተገቢ አይደለም። አሁን ላይ ከሁሉም የሚቀድሙ ለተራብው ምግብ፤ ለተጠማው ውሃ፤ ለታመመው መድኃኒት፤ ጨለማ ውስጥ ላለው ደግሞ ብርንጫጭ ማቅረብ ነው። አሁን የተጀመረው ግንኙነት ወደ ሕዝብ ወርዶ የነበረውን ወንድማዊ ፍቅርም ወደ ቦታው መመለስ እጅግ ጠቃሚ እንደሆነ ጠቅመዋል።

ቀድሞም በወንድማዊነት ተከባብሮ የሚኖረው ህብረተሰብ በቅድሚያ ሰብአዊነትን አስቀድሞ ህይወት የማትረፍ ተግባር ላይ ትኩረት ማድረግ እንደሚገባ የተናገሩት አሰታዝ ካሚል፤ ከዚህ በመቀጠል የፈረሰውን የህዝብ ለህዝብ የግንኙነት ድልድይን ጠግኖ በመቻቻልና በመከባበር ቀጣይነት ያለው ስራ መስራት ለዘላቂ ሰላም መፍትሄ መሆኑን ያስረዳሉ።

እንደ አሰታዝ ካሚል ማህበራሪያ፤ አንዳንድ የሰላም መንግሥታት እርዳታ ለመስጠት የሚያስቀምጡት ቅደም ሁኔታ ተገቢ አይደለም። አሁን ላይ ከሁሉም የሚቀድሙ ለተራብው ምግብ፤ ለተጠማው ውሃ፤ ለታመመው መድኃኒት፤ ጨለማ ውስጥ ላለው ደግሞ ብርንጫጭ ማቅረብ ነው። አሁን የተጀመረው ግንኙነት ወደ ሕዝብ ወርዶ የነበረውን ወንድማዊ ፍቅርም ወደ ቦታው መመለስ እጅግ ጠቃሚ እንደሆነ ጠቅመዋል።

ቀድሞም በወንድማዊነት ተከባብሮ የሚኖረው ህብረተሰብ በቅድሚያ ሰብአዊነትን አስቀድሞ ህይወት የማትረፍ ተግባር ላይ ትኩረት ማድረግ እንደሚገባ የተናገሩት አሰታዝ ካሚል፤ ከዚህ በመቀጠል የፈረሰውን የህዝብ ለህዝብ የግንኙነት ድልድይን ጠግኖ በመቻቻልና በመከባበር ቀጣይነት ያለው ስራ መስራት ለዘላቂ ሰላም መፍትሄ መሆኑን ያስረዳሉ።

አሰታዝ ካሚል ሸምሱ

ለሰላም ስምምነት በስኬት አገልግሎት ለሁሉም ሰላማዊ ግንኙነት ውጤታማ ያደርጋል ብለዋል። ዶክተር አረጋዊ በርሄ በበኩላቸው፤ በቀጣይ የትግራይ ህዝብ ከጎረቤቶቹ አፋርና አማራ ህዝብ ጋር ቀደም ሲል የነበረውን የሰላም፤ የልማት ሁኔታ ከፍ አድርጎ ማስቀጠል ላይ ትልቅ የቤት ስራ ይቀራል። የህዝብ ለህዝብ ግንኙነቱ ላይ ቀጣይነት ያለውን ስራ መስራት የሚያስፈልገው። ከስር መሰረቱ በጥንቃቄ ተይዞ ለስኬት የሚበቃ የቤት ስራ፤ ሰላምን በደንብ ለማጥበቅ መከናወን ያለበት ተግባር ነው ይላሉ።

መላው የኢትዮጵያ ህዝብ ከጦርነቱ ድብብ ሞት፤ ስደት እና አካል መጉደልን ብቻ ነው ያተረፈው። በተለይ የጦርነቱ ቀጠና አካባቢ የነበረው ህብረተሰብ ወደ ሰላም መምጣቱና አሁንም የተገኘውን ሰላም መንከባከብ ተገቢ መሆኑን ይናገራሉ። ሰላምንም ለማስቀጠል ሁሉም ማህበረሰብም ሆነ የመንግስት አካላት እልህ አፍ ቁም በቀልን ወደ ጎን በመተው የሚያቀራርብ መልካም አሴት ላይ ትኩረት ማድረግ እንደሚገባቸው አብራርተዋል።

የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት አባል አሰታዝ ካሚል ሸምሱ መንግሥት ለትግራይ ክልል የሚያደርገውን ተመሳሳይ የጦርነት ቀጠና በነበሩት አማራ፤ አፋር አካባቢዎች ሰብዓዊ ድጋፎችን የሚያደርስበት እና የወደሙትንም መሰረተ ልማቶች መልሶ የሚገነባበት ሁኔታ ሊኖር ይገባል ብለዋል። ለአማራና ለአፋር ክልሎችም ትኩረት ማድረግ ያስፈልጋል ያሉት አሰታዝ ካሚል ድጋፉን በአፋጣኝ እውን ለማድረግ ከሰላም አቀፋ ማህበረሰብ ድጋፍ ለማግኘት ከሚደረገው እንቅስቃሴ በተጓዳኝ ክልሎችን በማስተባበር ያሉንን የውስጥ አቅምቶ ለመጠቀም መጣር ወሳኝ መሆኑን ያስገነዝባሉ።

እንደ አሰታዝ ካሚል ማህበራሪያ፤ አንዳንድ የሰላም መንግሥታት እርዳታ ለመስጠት የሚያስቀምጡት ቅደም ሁኔታ ተገቢ አይደለም። አሁን ላይ ከሁሉም የሚቀድሙ ለተራብው ምግብ፤ ለተጠማው ውሃ፤ ለታመመው መድኃኒት፤ ጨለማ ውስጥ ላለው ደግሞ ብርንጫጭ ማቅረብ ነው። አሁን የተጀመረው ግንኙነት ወደ ሕዝብ ወርዶ የነበረውን ወንድማዊ ፍቅርም ወደ ቦታው መመለስ እጅግ ጠቃሚ እንደሆነ ጠቅመዋል።

ቀድሞም በወንድማዊነት ተከባብሮ የሚኖረው ህብረተሰብ በቅድሚያ ሰብአዊነትን አስቀድሞ ህይወት የማትረፍ ተግባር ላይ ትኩረት ማድረግ እንደሚገባ የተናገሩት አሰታዝ ካሚል፤ ከዚህ በመቀጠል የፈረሰውን የህዝብ ለህዝብ የግንኙነት ድልድይን ጠግኖ በመቻቻልና በመከባበር ቀጣይነት ያለው ስራ መስራት ለዘላቂ ሰላም መፍትሄ መሆኑን ያስረዳሉ።

እንደ አሰታዝ ካሚል ማህበራሪያ፤ አንዳንድ የሰላም መንግሥታት እርዳታ ለመስጠት የሚያስቀምጡት ቅደም ሁኔታ ተገቢ አይደለም። አሁን ላይ ከሁሉም የሚቀድሙ ለተራብው ምግብ፤ ለተጠማው ውሃ፤ ለታመመው መድኃኒት፤ ጨለማ ውስጥ ላለው ደግሞ ብርንጫጭ ማቅረብ ነው። አሁን የተጀመረው ግንኙነት ወደ ሕዝብ ወርዶ የነበረውን ወንድማዊ ፍቅርም ወደ ቦታው መመለስ እጅግ

ማህበራዊ ሴቶች

ሴቶችን ነጥሎ የማብቃት ጥረት - በክቴጌ መነን ትምህርት ቤት

ሰላማዊት ወቤ

በዕምነት ኃይል ማርያም የ12ኛ ክፍል ተማሪ ስትሆን ወደ እቴጌ መነን አዳሪ ትምህርት ቤት የገባችው በ2012 ዓ.ም ነው። የመጣችው ደግሞ ከኮልጌ ቀራኔዮ መድሃኒዳለም ነች ደረጃ ትምህርት ቤት ነው። ወደ ትምህርት ቤቱ መጣች የቻለችው በስምንተኛ ክፍል መልቀቂያ ፈተና 97 ነጥብ አምጥታ ነው።

በእምነት እንዳጫወተችን መግቢያ ፈተና ወስዳለች። ከተለያዩ ትምህርት ቤቶች ከመጡ ተማሪዎች ጋር ተፈትና ፈተናውን በአብላጫ ውጤት ካለፉት አንዷ በመሆኗ ነው ወደ እቴጌ መነን የሴቶች ትምህርት ቤት የገባችው። ከገባች በኋላ ከወንድ ተማሪዎች በአጠቃላይ ከማህበረሰቡ መነጠሉ እጅግ ከብዱት ነበር። ቀስ በቀስ ግን እየለመደችው ስትመጣ መነጠሉ ጠቃሚ መሆኑን ተገነዘበች።

ቤተ መጽሐፍት 24 ሰዓት ክፍት በመሆኑ መሽብኝ፣ ወንዶች ይተነኩሱኛል፤ ቤት ያስባሉ ሳትል ባመቻት ጊዜ ትጠቀማለች። የተሟላ ስራ ክፍል ተገልጋይ አድርጓታል። በ12ኛ ክፍል ፈተና 625 አምጥታ ወደ ዩኒቨርሲቲ በመግባት የሕግ ትምህርት የማጥናት ፍላጎቷን ለማሳካት የሚያስችላትን ዝግጅትም ከወዲሁ ማድረግ አስችሏታል። ምሳጭ ራት እንዲሁም አዳር አዛው በመሆኑ እንደ ፊቱ በምልልስ የምታባከነው ጊዜ የለምና በቂ የጥናት ጊዜም አግኝታለች። በትምህርት ቤቱ በሚካሄዱ የአግር ኳስና የተለያዩ ክበባትም ለመሳተፍ አስችሏታል።

ቀራኔዮ መድሃኒዳለም ሁለተኛ ደረጃ በነበረችበት ጊዜ ለጥናት የማይመቹ አስቸጋሪ ሁኔታዎች ነበሩ። በተለይ ሴቶች ስብሰብ ብለው ሆነ በግል ሲያጠኑ በወንድ ተማሪዎች በተደጋጋሚ ይረበሹ ነበር። ለነሱ ጨዋታ ቢመስላቸውም እጅግ ያናድዳታል። ጎድቷታልም።

ለምሳሌ በስምንተኛ ክፍል ፈተና 100 አምጥታ ነበር ወደ ዘጠኝኛ ክፍል ማለፍ የፈለገችው። ሆኖም በነገሩ ማጥናት ባለመቻሏ ያሰበችውን ማምጣት አልቻለችም። በዕምነት እንደነገረችን ቤት ሆኖ መማርም ቢሆን ለሴት ተማሪ ውጤታማ የሚያደርግ ነው ብላ አታምንም። ምክንያቷን ስትገልጽም «በዙ ጊዜ አብዛኞቹ ወላጆች የቤት ውስጥ ሥራ ሲቷ እንጂ ወንዱ ልጆቻቸው እንዲሰሩ አይፈልጉም ትላለች። እንዳይሰሩ ወንዱ ልጆቻቸው ውጭ፣ ውጭ እንዲሰሩ እንዲያጠናድሩ ይፈልጋሉ። ኳስ እንዲጫወት ያደርጋሉ። ሴት ልጆቻቸው ግን በሥራ እንዲያጠናድሩ ሲያደርጉ ነው የምታየው። በእርግጥ የእሷ ወላጆች እንደዚህ አይደሉም። የተሻለ ውጤት ማምጣትና አዳሪ ትምህርት ቤት ውስጥ መግባት የቻለችውም ለዚህ ነው። ሆኖም የሚኖሩት ለወንዶች በሚደግግ ማህበረሰብ ውስጥ እንደመሆኑ ከተጻፈው ነገራቸው ብላ አታስብም።

“እኔም ብሆን ምንም ያህል ጥናት ቢኖር በኛም እናቴ በሥራ ተወጥራ እያየሁ ቁጭ ብዬ ማጥናት አልችልም። እኔ እንኳን ዝም ብል ማህበረሰቡ “ሴት አይደለች አታግኩትም” ማለቱ አይቀርም። በላሳሽ ተማሪ በዕምነት። ይህ በተግባር እንደገጠማትም አይላልናለች።

ከወንዶች ተነጥሎ ሴቶች ብቻ የሚማሩበት ትምህርት ቤት መማር ሴት ተማሪዎችን ከነዚህ ሁሉ ተፅዕኖዎች ነፃ እንደሚያደርጋቸው የምትናገረው የዘገባ ክፍሏ ተማሪ ሂክማ ሲራጅ ነች። ተማሪዎች እንደምትለው ወደ ትምህርት ቤቱ የመጣችው ሳይስ 58 ቀን ከሚገኘው መጋቢት 28 ትምህርት ቤት ነው። ዘንድሮ ሦስተኛ ዓመቷ ነው። “በቆይታዬ ደስተኛ ነበርኩ ብላለች። ምክንያቷ ከወንድ ተነጥሎና ከተፅዕኖ መራቅ መሆኑንም ትጠቅሳለች።

ከሚያስተምሯቸው መምህራኖች አብዛኞቹ ወንዶች መሆናቸውን እንዴት እንደምታየውም አንስተንላት ነበር። “መምህራኖቻችን እንደ ልጆቻቸው ነው የሚያዩን። እኛም እንደ አባትና ግንደም ነው የምናያቸው” ብላናለች። ባላቸው ግንኙነት ችግር አላጋጠማቸውም እንጂ ከጾታዊ ጥቃትና ካልተገባ ግንኙነት ጋር ብቻም ሳይሆን ማንኛውም ችግር ሲገጥም የሚፈታበት ስርዓት መዘርጋቱንም ተማሪዎቻቸው ለሳላች። ተማሪ ቤተሰብ እንዳይናፍቅ ወላጅ በፈለገው ጊዜ መጥቶ ያያቸዋል። እነሱም በየ15 ቀኑ ሄደው ወላጆቻቸውን ያያሉ። በዚህ ላይ ከጊዜው ማህበረሰብ ጋር ያላቸው መስተጋብርም ቤተሰባዊ በመሆኑ ብቸኝነት አይሰማቸውም።

በመሆኑም በዚህ መልኩ የሚቋቋም የሴቶች ዩኒቨርሲቲ ቢኖር መልካም ነው ትላለች። ከወንዶች ጋር

ርዕሰ መምህርት ሀና ፀጋዬ

ተቀላቅሎ መማሩ በተለይም ከዕድሜ መድረስ አንጻር የአቻ ግፊት ስለሚያይል ለብቻቸው መማሩ ጠቀሜታው የጎላ ነው። በዚህ ደረጃ ሴቶች ለብቻቸው ዕውቀት እንዲጨምሩ ማድረግ ከራሳቸው አልፎ ለቤተሰብና ለአገር የሚተርፉ ብቁ ሴቶችን ለማውጣት ያስችላል የሚልም ዕምነት አላት።

“የአዳሪ ትምህርት ቤትና የዩኒቨርሲቲ ባህሪይ ተመሳሳይ ነው” ያሉን ደግሞ የሳይኮሎጂ መምህርቷ ወይንሽት ከብረት ናቸው። በመሆኑም ዩኒቨርሲቲ ሲገቡ ብዙውን ስለተለማመዱት አዲስ አይሆንባቸውም። ከዚህና ዕድሜያቸው እየጨመረ ሲመጣ ሊያጋጥማቸው ከሚችለው ተፅዕኖ ተጠብቀው እስከ መጨረሻው ውጤታማ እንዲሆኑ ለማስቻል በዩኒቨርሲቲም ደረጃ ተነጥለው ቢማሩ የተሻለ ውጤታማ ይሆናሉ ብለው ያስባሉ። ብቃታቸውንና የሕይወት ክብራቸውን የሚያዳብሩበትን ጨምሮ በተለያዩ ጉዳዮች ዙሪያ ተማሪዎቹን ያማከራሉ። የሚያማክሩት በግልም በቡድንም ወደ አሳቸው የሚመጡትን ነው። ማነቃቃት ላይም ይሰራሉ።

መምህር መስፍን ዘውዴ ቴክኒካል ድሮጂንግ ነው የሚያስተምሩት። መምህሩ እንደሚሉት ከወንዶች ተለይተው በተለይም አዳሪ ሆነው መማራቸው ዘርፈ ብዙ ጠቀሜታዎች አለው። ተለይተው በመማራቸው ከቤት ውስጥ ሥራ ጫና ነፃ ሆነዋል። ትምህርታቸውን በትኩረት እንዲከታተሉ ያስችላቸዋል። እሳቸው ወንድ ቢሆኑም ስለታጨበት መስፈርት እንዳያወጡ ጥያቄ አንስተንላቸው ነበር።

« የተመለመሉት በዩኒቨርሲቲ ባመጡት ክፍተኛ ነጥብና በሙያዊ ባለሻ የተሻለ አፈፃፀም ነው። በውጤታቸው መሰረት ከተመዘገቡ በኋላ አዲስ አበባ ሜትሮፖሊታንት በዩኒቨርሲቲ ያወጣውን መግቢያ ፈተና አለፍኩ። ስለዚህም ከዚህ ጊዜ ጀምሮ ኃላፊነቱን ወስድኩ። ብለውናል።

ካደግንበት ማህበረሰብ እንደምንገነዘበው ሴት ልጆች እዚህና ቤተሰብ መካከል ሆነው መማራቸው ልዩነት አለው። ቤት ሆነው ሲማሩ ሴት ሆና እናቷ ሥራ እየሰራች ዝም ብላ አታይም። ከጥናት ይልቅ እናቷን በሥራ ታግዳለች። እዚህ ግን ሥራ ስለሌለ ትኩረቷን በትምህርት ላይ ብቻ ነው የምታሳፈሬው። ይህ ደግሞ ውጤታማ ያደርጋታል። ሴቶች ከእናትነት ድርሻቸው ጀምሮ በሕብረተሰቡ ውስጥ የጎላ ሚና ያላቸው ከመሆናቸው አንጻር ከማንኛውም ጫና ነፃ ሆነው የሚማሩበት በመሆኑ እንደ መነን ያለው አዳሪ ትምህርት ቤት በመላ አገሪቱ ቢሰፋ የሚል ዕምነት አላቸው።

ለመምህሩ አንዳንድ ሰዎች ተነጥሎና በአዳር መማር ለሴቶች ካለው ጠቀሜታ አንጻር በዩኒቨርሲቲ ደረጃም መስፋፋት አለበት የሚል ዕምነት ያላቸው መሆኑን አንስተንላቸው ነበር። እንደምላሻቸው ታድያ አሁን ላይ በአዳር የምንቀበላቸው ህፃናት ናቸው። ዕውቀት መጨበጥና መያዝ የሚችሉትም በዚህ ዕድሜ ነው። ከዚህ ከሚያስተጓጉላቸው የቤት ውስጥ የሥራ ጫና ሌሎች ተጽዕኖዎች ነፃ መሆን ያለባቸውም አሁን ነው። ዩኒቨርሲቲ በሚገቡበት ጊዜ ያድጋሉ። በዕድሜም ይበሰላሉ። ከፍተኛ ደገን ስለሚለዩና ለከፍተኛ ትምህርት መሰረት የሚሆናቸውን ዕውቀትም ቀድመው ስለሚይዙ በትምህርታቸው ለመጠንክርም ሆነ የአቻ ግፊትና ሌሎች ተፅዕኖዎችን ለመቋቋም ይችላሉ። በዚህ ላይ

ተማሪ በዕምነት ኃይል ማርያም

ዩኒቨርሲቲ በባህሪው ከነበሩበት ከአዳሪ ትምህርት ቤት ጋር የሚመሳሰልና ከቤት ውስጥ የሥራ ጫና የሚያላቅቅ በመሆኑ ተነጥለው መማራቸው አስፈላጊ ነው ብለው አያምኑም። ተቀላቅለው ቢማሩ በጋራ ለመኖር አስፈላጊ ጉዳዮችን እየተገነዘቡ ወደ ማህበረሰቡ ውስጥ መግባት ይችላሉ ይላሉ።

የትምህርት ቤቱ ዋና ርዕሰ መምህርት ሀና ፀጋዬም ሴቶች ተነጥለው በአዳሪነት መማራቸው የጎላ ጥቅም እንዳለው ነው በአፅዕኖት የሚናገሩት። «እንደ ሴትም ሳየው ሴቶች ከወንድ ተነጥለው ብቻቸውን መማራቸው በጣም ጥሩ ነው» ይላሉ። እንደ አሳቸው ብዙ ጊዜ ሴቶች ብቻቸውን ተነጥለው መማራቸው በተለያዩ መልኩ ችግር ያመጣባቸዋልና ማህበራዊ መስተጋብራቸውን ያላላል የሚሉ አንዳንድ ሰዎች አሉ። ሆኖም ከአንድ እስከ ስምንተኛ ክፍል ሲማሩ ከወንድ ተማሪዎች ጋር አብረው ነው የተማሩት። ወደ ዩኒቨርሲቲም ሆነ ወደ ቤታቸው ሲሄዱም ከወንድሞቻቸው ጋር ይቀላቀላሉ። በተጨማሪም በእቴጌ መነን የሴቶች ትምህርት ቤት ውስጥ ካሉት 56 መምህራን መካከል 44ቱ ወንዶች ናቸው። ምንም የተለየ ነገር አይኖረውም። እንደውም እርስ በእርስ ለመረዳዳት ያለባቸውን የቤት ውስጥ የሥራ ጫና የቤተሰብ ተፅዕኖ ለመቅረፍ፣ በምግብ፣ በመኖሪያ በማጣት፣ ዘመድ ጋር ተጠልለው ነጥብ አምጥተው የሚያስተምሯቸውንና የሥራ ጫና የሚበዛባቸውን ሥራ የሚያሰሯቸው ወላጆች ሁሉ ያሉበት ችግር ተማሪዎች እዚህ ትምህርት ቤት ገብተው በመማራቸው ይቀረፍላቸዋል። እኛ ባደረግነው ጥናት ማደሪያ የሌላቸው እና ነጥብ ያመጡ ሴቶች ስላሉ ትምህርት ቤቱ አዳሪ መሆኑ ጠቅሚያቸዋልም ነው የሚሉት። አዳሪ ሆነው በመማራቸው በተግባርም የተሻለ ውጤት ሲያመጡ እየተያየው። እውነታው ጥናት ተደርጎ ተረጋግጧል። እንደ ትምህርት ሚኒስቴርም እንደዚህ ዓይነት አዳሪ ትምህርት ቤትን ለመክፈት ይቻል ዘንድ ከትምህርት ቤቱ ተሞክሮ ተወስኗል።

በተጨማሪም ልጃገረዶቹ እንደሌሎቹ ተማሪዎች በመጓጓዣ የሚያባከኑት ጊዜ የለም። የምልልሱ ጊዜ ማጠፍ በራሱ ለጥናት ስለሌሎች የቤትና የክፍል ሥራዎቻቸው የሚያደርገው እገዛ የላቀ ነው። በዛ ላይ ምግብና መጠለያ እየተቸገሩ ይማሩ የነበሩ ጠንካራ ተማሪዎችም ወደ ትምህርት ቤቱ የገቡ በመሆናቸው ቁርስ፣ ማሳና እራት መዘጋጀቱ እንዲሁም አዳር መሆኑ በፊት ይቸገሩበት የነበረውን ሁኔታ በማስቀረት ትኩረታቸው ትምህርት ላይ ብቻ እንዲሆን ያደርጋል። በትምህርት ውጤታማ ለማድረግ ከፍተኛ አስተዋጽኦ አለው። በዚህ ላይ ተማሪዎቹ ወደ ትምህርት ቤቱ የሚመጡት ቦርሳና ደብተራቸውን ብቻ ይዘው ነው። አንሳላና ትራስን ጨምሮ ብርድ ልብስና ፍራሽ የሚያቀርቡላቸው ትምህርት ቤቱ ነው። ተደራራቢ አልጋም እንዲሁ ትምህርት ቤቱ ነው የሚያዘጋጅላቸው።

በጠባቢ መኝታ ክፍል ስድስት፣ ጠባቢው ደግሞ 12 ተማሪዎች ሆነው በተደራራቢው አልጋ ላይ በተናጠል ይተኛሉ። ክፍሉም ሆነ መኝታው በጋራም ሆነ በግል ለማጥናት ጭምር እንዲያመቻቸው ተደርጎ ነው የተዘጋጀው። ደህንነቱም ቢሆን የተጠበቀ ነው። በተጨማሪም ይህን ለማረጋገጥ ትምህርት ቤቱ ከትስፋፍ ቁጥጥር ያደርጋል። ከመምህራን ጋር ያላቸው ግንኙነት ችግር አለው የለውም በሚል ይፈትሻል።

ተማሪ ሐኪማ ሲራጅ

መምህራኖቹ ሲመረጡ የስነ ምግባር ችግር እንደሌለባቸው ተረጋግጦ ሌላ ትምህርት ቤት የተሻሉ ተብለው ነው የመጡት። መምህራኑ ወደ ትምህርት ቤቱ ከመጡ በኋላ በየጊዜው እየተፈተሽ ይሄዳሉ።

አስፈላጊ ቁሳቁሶችን ከሚያቀርቡ ላቸውና ከፍላቸውን ከሚያፀዱላቸው ሴት ፅዳት ሠራተኞች በስተቀር ወደ መኝታ ክፍላቸው የሚሄድ የለም። ትምህርቱና ቆይታቸው አዳር በመሆኑና መጓጓዣ ስለሌለባቸው የበለጠ ደህንነት ይሰማቸዋል። ከለከፋ ጀምሮ መንገድ ላይ የሚገጥሙ መሰናክሎችንም ያስቀርላቸዋል። ርዕሰ መምህርቷ ከጤና ጋር ተያይዞ ለገጥማቸው የሚችለውን ከመፍታት አንጻር በትምህርት ቤቱ ያለውንም ሲናገሩ ከአንጦጦ ጤና ጣቢያ እና ከየካቲት 12 ሆስፒታል ጋር ትምህርት ቤቱ ባደረገው ትስስር በሚያማቸው ወቅት ይታከማሉ። መድሃኒት ይታዘዝላቸዋል። የተማሪዎቹ የሕክምና ወጪ ሙሉ በሙሉም ይሸፈናል። በወር ወይም በ15 ቀን አንድ ቀን ከትምህርቱ ጋር በማይጋጭ ሁኔታ ቤተሰባቸውን ጠይቀው እንዲመጡም ይደረጋል። ቀደም ሲል አንዳንድ ወላጆች ልጆቻቸው በትምህርት ቤታችን አዳሪ ሆነው በመማራቸው ብዙም ደስተኛ አልነበሩም። ሆኖም ልጆቻቸው ውጤታማ እየሆኑ ሲመጡ ፣ ጥቅሙን ሲያዩት፣ ልጆቻቸውም እየወደዱት ሲመጡ ደስተኛ መሆን ችለዋል ይላሉም ርዕሰ መምህርቷ ሀና ፀጋዬ።

በትምህርት ቤቱ አሳቸውን ጨምሮ አራት ርዕሰ መምህራን ሲኖሩ ሦስቱ የአካዳሚ ዘርፍን፣ የተማሪዎች ምግብ መኝታቸውን የሚቆጣጠሩ ናቸው። የተማሪዎችም ዲን አሉ። ፋይናንስ፣ የሰው ኃይልና ሌሎችን የምታስኪድ ሴት ርዕሰ መምህርት አለች። በድምሩ 114 ሠራተኞች አሉ። ከነዚህ መካከል 56ቱ መምህራን ሲሆኑ ሌሎቹ ድጋፍ ሰጪ ሠራተኞች ናቸው። ከ56ቱ መምህራን መካከልም 44ቱ ወንዶች ናቸው። ወንዶቹ መምህራን ከተማሪዎቹ ጋር ያላቸው ግንኙነት ቤተሰባዊ ነውም ይላሉ።

የእቴጌ መነን የልጃገረዶች አዳሪ ትምህርት ቤት በአዲስ አበባ ከተማ ብቸኛው የመንግስት ትምህርት ቤት ነው። በየዓመቱ 500 ተማሪዎችን ይቀበላል። ትምህርት ቤቱ እያስተማሪ የሚገኘው ከዘጠኝ አስከ 12ኛ ክፍል ያሉ ተማሪዎችን ነው። ተማሪዎቹ አዲስ አበባ ከሚገኙ የመንግስት ትምህርት ቤቶች ተውጣጥተው የመጡ ሲሆኑ የስምንተኛ ክፍል መልቀቂያ ወስደው ከ75ና በላይ ያመጡ ናቸው።

ትምህርት ቤቱ በ2012 ዓ.ም ትምህርት ሲጀምር የተቀበላቸው ልጃገረድ ተማሪዎች 300 ሲሆኑ የዘገባ እና የ12ኛ ጥቂት ተማሪዎችንም ይዞ ነበር። ዘንድሮ ከተቀበላቸው 500 ተማሪዎች መካከል ሰባቱ ጠይቀው አዳማ አዳሪ ትምህርት ቤት ስለሄዱ 493ቱን እያስተማሪ ይገኛል። ከነዚህ ውስጥም 177ቱ በዚህ ዓመት መጨረሻ የሚሰጠውን የ12ኛ ክፍል አገር አቀፍ ፈተና የሚወስዱና በከፍተኛ ዝግጅት ላይ የሚገኙ ናቸው።

የቅበላ አቅሙን በየዓመቱ እየገለበተ ሄደም ዘንድሮ 500 ተማሪዎችን ተቀብሎ ማስተማር ደረጃ ላይ ደርሷል። ቁጥሩ እየጨመረ የመጣው የመኝታው፣ የምግብና ሌላው አገልግሎት እየሰፋ በመሄዱ ሲሆን የቅበላ አቅሙ ከ500 በላይ ስለማይፈቅድም ከፍተኛ ነጥብ ያመጡና ለመግባት የተመለመሉ በርካታ ሴት ተማሪዎች ቢኖሩም ለማስተናገድ አልቻሉም።

ማረፊያ

ክሊሲ ዘመን ድሮ

ሙሉ ጊዜ ብርሃን

አዲስ ዘመን ድሮ እንዴትና ምን ይመስል ነበር? የሚለውን ጥያቄ ለመመለስ በዛሬው የአዲስ ዘመን ድሮ አምዳኝነት ትኩረታችንን በ60ዎቹና በ70ዎቹ በጋዜጣው የወጡ ዘናዎች ላይ አድርጓል። አንዳንዶቹ ፈጣሪዎች የሚያጭሩ ቢሆኑም ጋዜጣው ምን ያህል ለማህበረሰቡ ቅርብ እንደነበረም የሚያመለክቱ ናቸው። ሲጃራ ተደብቆ ያጨሰው ግለሰብ ለፍርድ መቅረብ፣ ማንበብና መጻፍ የሚችሉ ጥቂት አዋቂዎች በነበሩበት ዘመን ማንበብና መጻፍ ስለቻለችው አስገራሚ የአራት አመት ህጻን፣ በሞላኩ አሎም፣ ለህገ-ደንብ ለአህጉር የመጀመሪያውን የወርቅ ሜዳሊያ ስለሰጠው ጀግና አትሌት፣ ስለመጀመሪያው የሳታላይት ጣቢያ መክፈት እና ሰዎች ሲሞቱ ስለዳነው እንስራ እንዲሁም ከህብረተሰቡ ውስጥ ከሚላኩት ደብዳቤዎች መካከል ሁለቱን ለትውስታ ያህል አካተን አቅርበንላችኋል።

ሲጃራ ተደብቆ ያጨሰው ተከሰሰ
ከሲጃራ 4-ብረት ውስጥ ሰራተኛ ሆኖ ሳይፈቀድለት ከሽንት ቤት ውስጥ ተደብቆ ሲያጨሰ የተገኘው በልሁ ተሰማ ተከሰ ከፍተኛ ፍርድ ቤት ቀረበ።

ተከሰሰ የካቲት ፲፫ ቀን ፳፱፻፳፪ ዓ.ም ከፍተኛ ፍርድ ቤት 3ኛ ወንጀል ችሎት በቀረበ ጊዜ ያለመስሪያ ቤቱ ፈቃድ 5 ሲጋራዎች ተደብቆ ማጨሰን አምኗል።

የቀረበበት የአቃቤ ሕግ ከስ እንደሚያመለክተው ከሆነ ተከሰሰ ከአዲስ አበባ ትምህርት 4-ብረት ወስዷል የተባለው የሲጃራ ፓኬት በርከት ያለ መሆኑን ያመለክታል። ጉዳዩ እስኪጣራ ተከሰሰ በ፵፪ ብር ዋስትና

እንዲለቀቅ ፍርድ ቤቱ አዟል። (ህዳር 9/1962 ዓ.ም)

የአራት አመት ሕጻን ማንበብና መጻፍ ችላች

ጅማ፣ (አ-ዜ-አ) ካለፈው ግንቦት ወር ጀምሮ በከፋ ክፍለ ሀገር በመካሄድ ላይ በሚገኘው በሦስተኛው ዙር የመሠረተ ትምህርት ዘመቻ ትምህርት በመቀበል እጅግ ፈጣንና ብሩህ እእምሮ ያላት የአራት አመት ልጅ ተገኘች።

በጅማ አውራጃ በቀርሳ ወረዳ በኩሳቤ ቡሬ ቀበሌ ገበሬ ማህበር ውስጥ ነዋሪ ከሆኑ ገበሬ ቤተሰብ የተወለደችው ራውዳ አባባ የተባለችው ይህችው ሕጻን ፈጣንና ብሩህ እእምሮ ያላት መሆኑን የታወቀው በአካባቢው በተከፈተው የመሰረተ ትምህርት መስጪያ ጣቢያ በመሄድ ከአኗኗ ጋር ተቀምጣ በመማር በሁለት ወር ውስጥ የፊደልን ዘር ለይታ መጻፍና ማንበብ በመቻሏ ነው። (ነሀሴ 7/1972 ዓ.ም)

ሲቀመንበር ሳተላይት ጣቢያ መርቀው ከፈቱ

አዲስ አበባ፣ (አ-ዜ-አ) ጓድ ሊቀመንበር መንግስቱ ኃ/ማርያም የጊዜያዊ ወታደራዊ አስተዳደር ደርግ ሊቀመንበር የሚንስትሮች ምክር ቤት ሰብሳቢና የአብዮታዊ ጦር ጠቅላይ አዛዥ ከትላንት በስተቀር በመናገሻ አውራጃ በሱሉልታ ወረዳ በ14 ሚሊዮን 72 ሺህ ብር ወጪ የተሰራውን የሳተላይት የምድር መገናኛ ጣቢያ መርቀው ከፍተኛዋል። (ሰኔ 14/1972 ዓ.ም)

ገመንና ቅቤ ሰርቆ 18 ወር ታሰረ

በአምነት ከቤት እንዲያደርስ የተሰጠውን ጎመንና ቅቤ ሰገል ጥቅም ያዋለው ዓለሙ ዋጭላ ተከሶ በ ፲፰ ወር አስራት ተቀጣጣ።

ዓለሙ ታህሳስ ፳፪ ቀን ፳፱፻፳፪ ዓ.ም ከቀኑ 6 ሰዓት ላይ የአመት አሚና ጂቢሊን ቅቤና ጎመን ይዞ መጥፋቱንና

በፖሊስ መያዙ ታወቋል። አዲስ አበባ ከፍተኛ ፍርድ

ቤት ቀርቦ ቅጣቱንም ተቀብሏል። (ሰኔ 10/1972 ዓ.ም)

ሰዎች ሲሞቱ እንስራው ዳነ

ቁጥሩ 647 የሆነ ሴይቼንቶ ኅዳር ፬ ቀን ፳፱፻፳፩ ዓ.ም ከቀኑ 9 ሰዓት ላይ ስድስት ሰዎች አሳፍሮ ከአዲስ አበባ ወደ አለም ጤና ሲጓዝ ከሞጅ አቅራቢያ ካለው ድልድይ በስተግራ በኩል የመገልበጥ አደጋ ደርሶበታል።

በዚሁ መኪና ውስጥ ተሳፍረው ከነበሩት ስድስት ሰዎች ውስጥ ሁለቱ ወዲያው ሲሞቱ ሁለቱ ደግሞ ከፋኛ የመቁሰል አደጋ ደርሶባቸዋል። እንዲሁ ሁለቱ ቀላል መቁሰል አደጋ እንደደረሰባቸው የሸዋ ፖሊስ ትራፊክ ክፍል ገልጸዋል።

በዚሁ አደጋ ወቅት የመኪናው ባለቤትና ሾፊሩ ያልተገኙ መሆናቸው ታወቋል። በመኪና ውስጥ ባሉት ሰዎች ላይ አደጋ ሲደርስ ተጭኖ በነበረው እንስራ ላይ ግን ምንም ጉዳት ያልደረሰበት ሆኖ መገኘቱን የትራፊክ ክፍሉ በድጋሚ አስረድቷል። (ህዳር 10/1962 ዓ.ም)

በሞላኩ አሎም፣ ለኢትዮጵያ የወርቅ ሜዳሊያ ለማግኘት የመጀመሪያዋ የአፍሪካ ሀገር ሆነች

በሶቪየት ህብረት ሞላኩ ከተማ በመካሄድ ላይ ባለው የጃፂኛው የአሎም፣ ውድድር የ፲፯ህ ፍጻሜ ባለፈው እሑድ ተደርጎ ጀግናው አትሌት ሻምበል ምሩፅ ይፍጠር አንደኛ በመውጣት ለአብዮታዊት ኢትዮጵያና ለአፍሪካ አህጉርም ጭምር የመጀመሪያውን የወርቅ ሜዳሊያ አስገኝቷል። (ሆሜ 22/1972 ዓ.ም)

ከደብዳቤዎች

“ወንበሩ የኔ አይደለም”
‘ወንበሩ የኔ አይደለም ባለወንበሯን እዘዝ’ የሚሉ

ቃላት በአሁኑ ጊዜ በየቡና ቤት ሰራተኞች ተዘውትረው

ይነገራሉ።

ይህንን ደብዳቤ ለመጻፍ ያነሳላችኋል ፲፩ -፲ -፳፪ ዓ/ም ከምሽቱ ሁለት ሰዓት መርካቶ ውስጥ በሚገኘው አዲስ ከተማ ቡና ቤት ውስጥ ቡና አዘዘ። ቀርቦልኝ ስኳር በማነሱ አንዲት የቡና ቤቱ ሰራተኛ ስኳር እንድትጨምርልኝ ብጠይቃት ‘ወንበሩ የኔ አይደለም ባለ ወንበሯን እዘዝ’፣ የሚል መልስ ሰጠችኝ። እንግዳን ማስተናገድ ለድርጅቱ ዕድገት ጠቃሚ ከመሆኑም በላይ በዚሁ አንጻር የሠራተኞችም ኑሮ ሊያደግ ስለሚችል ተባብሮ መስራት የሚሻል መሆኑ አይጠረጠርም። ይህ ካልሆነ ግን ድርጅቱ ብቻ ሳይሆን፣ በራሱ ላይም ውድቀት ሊያስከትል ይችላልና ይታሰብበት።

ልሳነወርቅ አሰፋው
ከፍተኛ 5 አዲስ አበባ
ሰኔ 15/1972 ዓ.ም

ጥንቃቄ ይደረግ

ቅዳሜ ሰኔ ፳፰ ቀን ፳፱፻፳፪ ዓ.ም ከምሽቱ ሁለት ሰዓት ገደማ በአዲስ ከተማና በተከለሃይማኖት አካባቢ በጣለው ዝናብ በከፍተኛ ፫ ቀበሌ ፵፩ ክልል ውስጥ አንዳንድ አሮጌ ቤቶች በጎርፍ ተሞልተው ነበር። ነዋሪዎችም እቃዎቻቸውን ከጎርፍ ብልሽት ለማትረፍ ቢጥሩም ብዙ ዕቃዎች መበላሸታቸውን ተመልክቻለሁ።

በዚያ ቀበሌ በርከት ያሉ አሮጌ ቤቶች ስለአሉ አሁንም የነዋሪዎች ንብረት እንዳይበላሽ ጥንቃቄ ይደረግ።

ወታደር ተዘራ አሰፋው
ነሀሴ 9/1971 ዓ.ም

ዓለም አቀፍ

ኒው ዮርክ የሰዎችን አስክሬን በፋብሪካ ወደ ብስባሽ አፈር መቀየር ልትጀምር ነው

ኒው ዮርክ የሰው ልጅን አስክሬን ወደ ብስባሽ አፈር መቀየር የሚፈቅድ ሕግ አጸደቀች። ይህን ተከትሎ ሰዎች ሲሞቱ አስክሬናቸው ወደ ብስባሽ አፈር እንዲቀየር መናዘዝ ይችላሉ። አስክሬንን በሳጥን አኑሮ ግብዓተ መሬቱን መፈጸም ወይም ራሳን ማቃጠል ለአካባቢ ጥበቃ መልካም አይደለም ይላሉ ተመራማሪዎች።

ይህን ችግር ለመቅረፍ አዲስና ዘመናዊ የፊሳ ማስወገጃ ሥራ ተግባር ላይ ማዋል አስፈልጓል። በእንግሊዝኛው ናቸራል አርጋኒክ ሪዳክሽን (“natural organic reduction”) የሚባለውና አስክሬንን ወደ ብስባሽ አፈር የሚቀይረው ይህ ዘመናዊ ሂደት ራሳዎችን አሸን በማቆየት የሚፈጸም አካባቢን የማይበክል ሂደት ነው ይላሉ ተመራማሪዎች።

ከአራት ዓመት በፊት ዋሽንግተን ተመሳሳይ ደንብን ሕግ አድርጎ አጽድቃ እንደነበር ይታወቃል። ኮሎራዶ፣ ኦሪጎን፣ ፔርሞንት እና ካሊፎርኒያ ዋሽንግተንን ተከትለው ይህንን ሕግ አጽድቀዋል። ኒው ዮርክ አስክሬንን ወደ ብስባሽ አፈርነት መቀየር የሚፈቅድ

ሕግ ስታጸድቅ ስድስተኛዋ የአሜሪካ ግዛት ናት። ይህን ረቂቅ የኒው ዮርክ ገዥ የሆኑት ዲሞክራቲክ ካቲ ሆኩል ሕግ እንዲሆን ፈርመውበታል።

ይህ ራሳን ወደ ብስባሽ የሚቀይረው ሳይንስ ከመሬት ከፍ ብሎ በሚቀመጥ የሳጥን በርሜል የሚፈጸም ነው። አስክሬኖች ዝግ በሆነ በርሜል

መሰል ማስቀመጫ ከተጋደሙ በኋላ የእንጨት ፍቅፋቄ፣ ሳር፣ አፈር እና ሌሎች ንጥረ ነገሮች ይርከፈኩባቸዋል። ከዚያ አስክሬን አብሮ ይቀየጣል። ማንኛውም ተላላፊ በሽታ እንዳይኖር ከፍ ያለ ሙቀት ይደረግበታል።

ከአንድ ወር በኋላ ብስባሽ አፈር ሆኖ ለቤተሰብ ይሰጣል። ቤተሰብ ይህን አፈር ተቀብሎ ለጓሮ አትክልት ሊያውለው ይችላል። ሪኮምፖስ የሚባል አንድ

የአሜሪካ ኩባንያ እንደሚለው ይህ ሂደት የካርቦን ልቀትን በብዙ ደረጃ ቀንሶ የአካባቢ ብክለትን የሚከላከል ሁኔታ ዘዴ ሲል አምካሽቸታል። የካርቦን ዳይኦክሳይድ ልቀት ለዓለም አቀፍ ንብረት መለወጥ አንድ ሁኔታ ምክንያት ነው።

ይህም የመሬትን ከባቢ በማፈን ሙቀትን

ስለሚፈጥር ነው። ባሕላዊው ሬሳን የመቅበሪያ ዘዴ በርካታ ሳጥን መፈለግና ለዚህም ሲባል በርካታ የደን ምንጣር ስለሚያስፈልግ ነው። ከምንጣሮ ሌላ መካከ መቃብርም በርካታ ቦታ ይይዛል። በከተሞች አካባቢ ይህ ትልቅ ፈተና ሆኗል። የዚህ ሬሳን ወደ ብስባሽ አፈርነት የመቀየር ሂደት ደጋፊ የሆኑ ባለሙያዎች እንደሚሉት ይህ ዘዴ በተለይ መሬት ውድ ለሆነባቸው የዓለም ከተሞች ሁኔታ መፍትሄ ነው።

በተቃራኒው ሌሎች የሞራል ጥያቄን ያነሳሉ። የኒው ዮርክ ካቶሊክ ተከራካሪዎችን ቄስ “የሰው ልጅ ክቡር ነው፤ አስክሬኑ እንደቆሻሻ ብስባሽ አይደረግም፤ ነውር ነው” ሲሉ ተቃውሟቸውን አሰምተዋል። ይህን ሬሳን ብስባሽ የማድረግ ሂደት ከተለመደው ቀበር የማስፈጸሚያ በዋጋ አነስተኛ ቢሆንም እስከ 7ሺህ ዶላር ወጪ ያስወጣል። የሰውን አስክሬን ወደ ብስባሽ አፈር የመቀየር ሂደት በስዊድን ሕጋዊ ነው። በዩኬ ደግሞ አስክሬንን ያለ ሬሳ ሳጥን መቅበር ይፈቀዳል ሲል ቢቢሲ ዘግቧል።

ክሊሲ የብራዚል ፕሬዝዳንት አገራቸውን ወደ አረንጓዴ ልዕስ ኃይልነት እቅድ ስሁ አሉ

ሉዊዝ ኢናሲዮ ሉላ ዳ ሲልቫ አሁን እለት የብራዚል ፕሬዝዳንት ሆነው ቃለ-መገባ ሲፈጸሙ ብራዚልን ወደ አረንጓዴ ልዕስ ኃይልነት እንደሚለውጡ ገልጸዋል። አዲሱ ፕሬዝዳንት በቀድሞው መሪ ጃየር ቦልሶና ላይ ከባድ ክስ በማቅረብ በረሀብ ፣ በድህነት እና በዘረኝነት የተመሰቃቀለውን ህዝብ ለመታደግ ከባድ ለውጥ ለማድረግ ቃል ገብተዋል። ሉላ የላቲን አሜሪካዎን ትልቅ ሀገር ለመምራት በይፋ ስልጣን ከያዙ በኋላ ለምክር ቤቱ ባደረጉት ንግግር፣ የጥቅምቱ ፕሬዚዳንታዊ ምርጫ እውነተኛ አሸናፊ ዲሞክራሲ ነው ብለዋል።

ሽንፈቱን ለመቀበል አሻፈረኝ ሲሉ የከረመት ቦልሶና ላይ አርብ እለት ብራዚልን ለቀው አሜሪካ ገብተዋል። ሉላ ቦልሶና ላይ በስም ሳይጠቅሱ “ሀገሪቷን ለግል እና ርዕዮተ-ዓለማዊ ጥቅም ለመግዛት በሞከሩት ላይ ምንም አይነት የበቀል

መንፈስ አንድዝም፤ ነገር ግን የህግ የበላይነትን እና ረጋግጣለን” ብለዋል። “እነዚያ የተሳሳቱ ሰዎች ለኃጢአታቸው መልስ ይሰጣሉ” ሲሉም ገልጸዋል።

በተጨማሪም ከ680 ሺህ በላይ ብራዚላውያንን ለገደለው የኮቪድ-19 ቫይረስ ተግባራት ምላሽ ባለመስጠት የቦልሶናዊ አስተዳደር “ዘር ማጥፋት” ፈጽሟል ሲሉ ከሰዋል። ለዚህ የዘር ማጥፋት ወንጀል ኃላፊነቱ ይጣራል። ከቅጣት ነጻ መሆን አይቻልም” ነው ያሉት።

ምንም እንኳን የቦልሶናዊ የፍሎሪዳ ጉዞ ብራዚል ውስጥ ካሉ ከማንኛውም የህግ አደጋዎች የሚከላከል ቢሆንም፤ ከአረ-ዲሞክራሲያዊ ንግግራቸው እና ከወረርሽኝ አያያዝ ጋር በተያያዘ የፕሬዝዳንትነት ያለመከሰስ ሙብታቸውን ካጡ በኋላ የመከሰስ አደጋ ተጋርጦባቸዋል ተብሏል። የሉላ የመንግስት እቅድ ከቦልሶናዊ የአራት ዓመታት የስልጣን ዘመን ጋር ፍጹም ይለያል መባሉን ሮይተርስ ዘግቧል።

ሉላ ከዓለም ከፍተኛ የምግብ አምራቾች ልዕስ ኃይልነት መለወጥ እንደሚፈልጉ መናገራቸውን መካከል አንዱ የሆነችውን ብራዚልን ወደ አረንጓዴ አልዕይን ዘግቧል።

የሐራጅ ስምጭ ማስታወቂያ

በፍርድ ባለሙያነት ህብር አገልግሎት አ.ንዱስትሪ ኩባንያ ኃላፊነቱ የተ/የግ/ማህበር እና በፍርድ ባለሰዳ ባለኪት ና ድችሎቱ ኃ/የተ/ሀ/የገ/ሀ/በረት ሥራ ዩኒቨርሲቲ ስምጭ ማስታወቂያ ባለሙያ ፍርድ አፈጻጸም ክርክር ፍርድ ባለሰዳ ንብረት የሆኑት 1.የንግድ ድርጅት ቤት በላስካ ከተማ 02 ቀበሌ አቶ ሰፈር፣የቦታ ስፋት 772.62 ካሬ ሜትር ላይ ያረፈ አዋሳኝነቱ በሰሜን መንገድ፣በደቡብ አቶ ታርኩ በለጠ፣በምዕራብ አቶ ጌታሁን ለማ እና በምስራቅ መንገድ የሆነው የንግድ ድርጅት ቤት በመነሻ ዋጋ ብር 2,000,000(ሁለት ሚሊዮን) 2.የባለሰዳው አይሱዚ የጭነት መኪና ታርጋ ቁጥሩ A03-A21946 ሞዴሉ 215 ቻንሲ ቁጥር JAAKPK34HXF7P18202፣ሞተር ቁጥር 4HGI350279,ያገለገለበት በኪሎ ሜትር 180,000 አሁን ያለበት ደረጃ ጉልበት - 67% መነሻ ዋጋ 1,600,000 ብር(አንድ ሚሊዮን ስድስት መቶ ሺህ) የሆኑት ንብረቶች የካቲት 1/2015 ዓ/ም ከጠዋቱ 4:00 ሰዓት ላይ በግልጽ ሐራጅ ይሸጣሉ። በመሆኑም ለመጫረት የሚፈልግ ማንኛውም ተጨማሪ ማስታወቂያው በአዲስ ዘመን ጋዜጣ ኪታተመበት ቀን ከወር በኋላ የያንዳንዱን ንብረት የመነሻ ዋጋ ግምት 1/4ኛ በማስያዝ ባለኪቶ ከፍተኛ ፍ/ቤት ቢሮ ቁጥር 7 ቀርቦ መጫረት የሚችል መሆኑን ፍ/ቤቱ አዟል።
በደ/ብ/ብ/ክ/መ/የባስኪቶ ልዩ ወረዳ ከፍተኛ ፍ/ቤት መ/መ የስራ ሂደት

INVITATION TO BID

Bid NO. NCB/GOV/AAWSA/W004/2022

- Addis Ababa water and sewerage Authority invites interested contractors (Water Well Driling/ Water Works Contractor/ General Contractor Grade Three (3) and above) to participate for the Construction of Water Well Rehabilitation, Development & Pumping Test Works.
- The bid documents shall be purchased from the Procurement Support Process during office hours against payment of non-refundable fee of Birr 700.00 (Birr Seven Hundred).
- The bid shall be submitted in two separate envelopes: 1. Technical envelop 2. Financial envelop. One original and one copy each.
- Interested eligible bidders may obtain further information at the office of A.A.W.S.A Procurement Support Process Located at Megegnagna, next to Ministry of Revenue Head Office, on the road to old 24 Kebele, P.O.BOX 1505, Addis Ababa, Ethiopia, and Tel.+251 116630857/+251 11 662 00 10 Fax; +2510116623924. The bid must be accompanied by a bid security of For Lot one Birr 100,000.00 (Birr One Hundred Thousand) and For Lot Two Birr 150,000.00 (Birr One Hundred Fifty Thousand) in the form of unconditional bank guarantee, conditional insurance guarantee, and certified payment order (C.P.O) or cash. The bid Security shall be valid for at least 90 days & should be in a separate envelope submitted in the tender box together with the bid documents.
- The winner contractor shall furnish 10% of the contract amount as performance security within 15 days as of the contract signing date.
- All eligibility certificates should be found in the original technical envelop.
- The bid must be deposited in the tender box prepared for this purpose at or before 2:00 P.M. and shall be opened at 2:30 P.M. on January 24, 2023 G.C. in the presence of bidders and/or their official representatives who wish to attend.
- The Authority reserves the right to accept or reject the bid partially or wholly.

ADDIS ABABA WATER & SEWERAGE AUTHORITY

Address: Megnagna, next to Ministry of Revenue Head Office on the road to old 24 Kebele, P.O.BOX 1505, Addis Ababa, Ethiopia, and Tel +251-116-63 08 57/+25111662 00 10 Addis Ababa water and sewerage Authority

አዲስ አበባ አስተዳደር

የባለንብረት ስም ሜድሮክ ኢትዮጵያ የሰሌዳ ቁጥር አአ 03-01-02699 የተሸከርካሪው አይነት አውቶሞቢል የሻንሲ ቁጥር XLBKIC103EVC759140 ሞዴል 4401.81 የሞተር ቁጥር B18U-200-1122709 የሊብራ ቁጥር 260717 ከላይ የተጠቀሰው የተሸከርካሪ ባለንብረት የባለቤትነት ማረጋገጫ ደብተር /ሊብራ ጠፋብኝ ብለው 18/4/2015 አመልክተዋል። የባለቤትነት መታወቂያ ደብተሩን ወድቆ ያገኘ ወይንም በሌላ ምክንያት ይገደዋሉ የሚል ይህ ማስታወቂያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ 015 ቀን ውስጥ የፍ/ቤት ማሳገጃ ትዕዛዝ እንዲያቀርቡ እያስታወቅን፣ በተባለው ጊዜ ገደብ ውስጥ ካልቀረቡ ለአመልካች ተለዋጭ ሊብራ ወይንም መታወቂያ ደብተር የምንሰጥ መሆኑን እናስውቃለን።

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የሸከርካሪና ተሸከርካሪ ፈቃድና ቁጥጥር ባለሥልጣን ሶሌ ቅ/ጽ/ቤት

የባለንብረት ስም ነበሩ አንባው ወንድምአለኝ የሰሌዳ ቁጥር አአ 02-01-B64663 የተሸከርካሪው አይነት አውቶሞቢል የሻንሲ ቁጥር SCP10-5011558 ሞዴል GH-SCP10AHPEK የሞተር ቁጥር ISZ-0364090 የሊብራ ቁጥር 239685 ከላይ የተጠቀሰው የተሸከርካሪ ባለንብረት የባለቤትነት ማረጋገጫ ደብተር /ሊብራ ጠፋብኝ ብለው 20/4/2015 አመልክተዋል። የባለቤትነት መታወቂያ ደብተሩን ወድቆ ያገኘ ወይንም በሌላ ምክንያት ይገደዋሉ የሚል ይህ ማስታወቂያ ከወጣበት ቀን ጀምሮ በ15 ቀን ውስጥ የፍ/ቤት ማሳገጃ ትዕዛዝ እንዲያቀርቡ እያስታወቅን ፣ በተባለው ጊዜ ገደብ ውስጥ ካልቀረቡ ለአመልካች ተለዋጭ ሊብራ ወይንም መታወቂያ ደብተር የምንሰጥ መሆኑን እናስውቃለን።

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የሸከርካሪና ተሸከርካሪ ፈቃድና ቁጥጥር ባለሥልጣን ሶሌ ኩራ ቅ/ጽ/ቤት

የንግድ ምልክት ሰድሳት ማስታወቂያ

1	የባለቤቱ ስምና አድራሻ	ቤክተን ዲክሰን ኤንድ ካምፓኒ (Becton, Dickinson and Company) 1 Becton Drive, Franklin Lakes, New Jersey 07417,U.S.A
2	የማመልከቻ ቁጥር	FTM/6723/2015
3	የሰድሳት ጊዜ	ከ06/10/2022 እስከ 06/10/2029
4	የንግድ ምልክቱ	BD VACUTAINER ULTRATOUCH
5	ባለቤቱ ይህንን የንግድ ምልክት የሚጠቀመው በዓለምአቀፍ ምድብ 10 በ07/09/2010ዓ.ም. በአዲስ ዘመን ጋዜጣ Vol.LXXVII No.247 በወጣው ማስታወቂያ ከተዘረዘሩት ምርቶች ጋር በተያያዘ ነው።	
6	ማንኛውም ግለሰብ ወይም ሕጋዊ ሰውነት ያለው ተቋም ከባለቤቱ ሳያስፈቅድ በዚህ የንግድ ምልክት በሚገለገል ወይም አስመስሎ በሚሠራ ላይ በሕግ ክስ ይመሠረትበታል። የኢትዮጵያ ስነምግባር ንብረት ባስጠጋጠን ADDIS ZEMEN VOL. LXXXII No. 115- 25/4/2015 (3/1/2023)	

INVITATION FOR BID

IFB No. ECWCT/NCB/PG-76/2015

- The Ethiopian Construction Works Corporation (ECWC) hereby invites registered eligible bidders for supply of PLY WOOD.
- Interested Potential Bidders are required to present renewed relevant Trade License for the Ethiopian fiscal year, VAT Registration Certificate, Tax Clearance Certificate and Online Supplier list Registration Certificate together with their offer.
- Bidding document should be prepared in English language.
- Interested Potential Bidders obtain a complete set of bidding document from the office of Procurement Department against payment of none refundable fee of Birr 300.00 upon presentation of Trade License renewed for the fiscal year.
- This invitation of bid is open to all interested potential bidders regardless of their nationality and the bid evaluation and award shall be determined in accordance with the provision indicated in bidding document.
- The deadline for bid Submission shall be on January 17, 2022, at 02:30 P.M.
- Bid must be accompanied with a Bid Security of an amount of Birr 100,000.00 ETB (One Hundred thousand) in the form of certified cheque (CPO) or Bank guarantee. Bid Bond in the form of insurance bond or in any other form shall not be accepted.
- Bids must be delivered or deposited in the Tender Box situated at the office of the Procurement Department on January 17, 2022, at 03:00 P.M. in Ethiopian Construction Works Corporation Procurement Department conference room, in the presence of bidders and/or their representatives who choose to attend.
- The Ethiopian Construction Works Corporation reserves its rights to reject any or all bids.
- Bidders may get further information at the following address:

Ethiopian Construction Works Corporation

**Address: Gurd shola behind Athletics Federation Building
In front of Andinet International school
Telephone No.011 8 72 29 58/ 0118 72 30 86/011 896 29 91
Telegram Channel-ECWC.BID**

በከላሽ ነፍ አቶ ታዲዮስ ፀሃዬ በተከላሽ ነፍ ወ/ሮ ሰላም በላቸው ተገኝ መካከል ስላለው የፍቺ ጉዳይ ፍ/ቤቱ በሰጠው ትዕዛዝ ተከላሽ በፌ/መ/ፍ/ቤት ን/ሰ/ላፍቶ ምድብ 7ኛ ቤተሰብ ችሎት እየታየ መሆኑን በዚህ ጋዜጣ ማስታወቂያ ጥሪ አውቀው ለ02/05/2015 ዓ.ም 4:30 ሰዓት እንዲቀርቡ ፍ/ቤቱ አዟል።
ፌ.ዲ.ራ.ል የመጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት

በከላሽ:- ዶ/ር ሰሚራ ፈረጃ እና በተከላሾች እነ አቶ አለማየሁ አጀሬ ነፍ ዶ/ር ሰሚራ ፈረጃ መካከል ስላለው የፍትሐ-ብሔር ክርክር ጉዳይ ተከላሽ መከሰሰው አውቀው ለ8/5/2015 ዓ.ም በ3:30 ሰዓት የተቀጠረ መሆኑን አውቀው በፌ/ከ/ፍ/ቤት ልደታ ምድብ 5ኛ ችሎት እንዲቀርቡ ፍ/ቤቱ አዟል። የማይቀርቡ ቢሆን ጉዳዩት በሌሎች ታይቶ የሚወሰን መሆኑን እንገልጻለን።
ፌ.ዲ.ራ.ል ከፍተኛ ፍ/ቤት